

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

ASG WP wewn. 3911/85

Prot. 576/1999-06-24
Małgorzata Dzwiecka
Duz - 29.08.2000

JAWNE

~~TAJNE~~

Egz. nr 1

TAKTYKA LOTNICTWA ROZPOZNAWCZEGO

CZEŚĆ II

Działania bojowe pułku lotnictwa
rozpoznania taktycznego

PODRECZNIK

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/4478 Cz. 2

05-004478-001-0

WARSZAWA

1985

60639

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

ASG WP wewn. 3911/85

Prot. 576/1999-06-24
Małgorzata Dzwieda
Duz - 29.08.2000

JAWNE

~~TAJNE~~

Egz. nr 1

TAKTYKA
LOTNICTWA ROZPOZNAWCZEGO

CZEŚĆ II

Działania bojowe pułku lotnictwa
rozpoznania taktycznego

PODRĘCZNIK

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/4478 Cz. 2

05-004478-001-0

WARSZAWA

1985

60639

Wojtkowski

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

ASC WP wewn. 3911/85

~~SECRET~~
Egz. nr... **1**

Prot. 576/1999-06-24

Margareta Dzieniecha

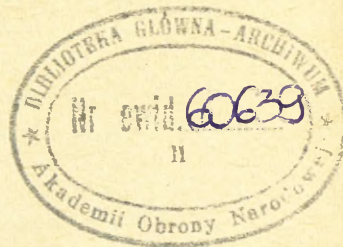
Duz - 29.08.2000

TAKTYKA LOTNICTWA ROZPOZNAWCZEGO

Część II

DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU LOTNICTWA ROZPOZNANIA
TAKTYCZNEGO

Podręcznik

WARSZAWA

1985

Podręcznik opracowano pod kierownictwem

płk prof. dr hab. Jerzego MACHURY.

Opracował: ppłk pil. dypl. Krystian JÓZWIAK.

Do opracowania wykorzystano materiały

płk.nawig. dr.Jerzego LEGUTA i płk.nawig. Tadeusza PAWLAKA.

SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP	4
1. PUŁK LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO I ZASADY JEGO ZASTOSOWANIA BOJOWEGO	5
1.1. Przeznaczenie, struktura organizacyjna i bazowanie plrt	5
1.2. Zadania bojowe plrt	13
1.3. Możliwości bojowe plrt	14
1.4. Zasady zastosowania bojowego plrt	17
1.4.1. Warunki wykonywania zadań	19
1.4.2. Zasady użycia plrt	23
1.4.3. Sposoby działań bojowych plrt	26
1.5. Dowodzenie i współdziałanie	31
2. PRZYGOTOWANIE PUŁKU LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO DO DZIAŁAŃ BOJOWYCH	34
2.1. Właściwości pracy dowódcy χ sztabu w procesie planowania działań bojowych	34
2.2. Właściwości organizowania działań bojowych	41
2.3. Zabezpieczenie działań bojowych	44
2.4. Przygotowanie załóg rozpoznawczych do wykonywania zadań bojowych	54
3. PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ PUŁK LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO	57
3.1. Osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej	57
3.2. Przebazowanie pułku	60
3.3. Wykonywanie zadań bojowych	63
ZAKOŃCZENIE	73
BIBLIOGRAFIA	74

WSTĘP

Podręcznik zawiera podstawowe wiadomości o przygotowaniu i prowadzeniu działań bojowych pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego.

Do opracowania podręcznika wykorzystano materiały zawarte w instrukcjach, regulaminach, wiadomości uzyskane na kursie oficerów rozpoznawczych w AKADEMII LOTNICZEJ ZSRR, a także podczas konsultacji w pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego.

Podręcznik przeznaczony jest dla słuchaczy kursów Wydziału Wojsk Lotniczych i OPK ASG WP. Może także służyć pogłębianiu wiedzy z zakresu taktyki lotnictwa rozpoznawczego innym słuchaczom ASG WP.

1. PUŁK LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO I ZASADY JEGO ZASTOSOWANIA BOJOWEGO

1.1. Przeznaczenie, struktura organizacyjna i bazowanie plrt

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego przeznaczony jest do prowadzenia taktycznego rozpoznania powietrznego na korzyść wojsk lądowych, lotnictwa i marynarki wojennej. W szczególnych przypadkach plrt niszczy rozpoznawane przez siebie ważne obiekty naziemne nieprzyjaciela, a szczególnie środki przenoszenia broni masowego rażenia.

Celem działalności plrt jest dostarczanie zainteresowanym sztabom szczebli operacyjnych i taktycznych informacji o nieprzyjacielu.

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego jest samodzielnym oddziałem bezpośrednio podległym dowódcy wojsk lotniczych frontu, zdolnym do organizowania i wykonywania jednego lub kilku zadań taktycznych.

W skład pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego wchodzi:

- dowódca i zastępcy /dowództwo/,
- trzy eskadry lotnictwa rozpoznania taktycznego,
- klucz samolotów transportowo-łącznikowych,
- sztab,
- sekcja polityczna,
- sekcja służb,
- sekcja rozpoznawcza,
- kompania fotograficzna,
- służba inżynierijno-lotnicza,
- stanowisko dowodzenia /SD/,
- batalion łączności i ubezpieczenia lotów /bł i ul/,
- batalion zaopatrzenia,
- bateria obrony przeciwlotniczej.

W skład dowództwa plrt wchodzi:

- dowódca,
- zastępca dowódcy - szef sztabu pułku,
- zastępca ds. politycznych,
- zastępca ds. liniowych,
- zastępca ds. szkolenia,
- zastępca ds. inżynierijno-lotniczych,
- dowódca batalionu zaopatrzenia - zastępca dowódcy,
- sekretarz POP.

Strukturę organizacyjną plrt przedstawia rys. 1.

Dowódca pułku, ponosi całkowitą odpowiedzialność za dowodzenie podległymi pododdziałami i skuteczne wykonywanie przez nie zadań. Dowódca pułku dowodzi osobiście i przez sztab, informując szefa sztabu o wydanych przez siebie rozkazach i zarządzeniach. Osobiście ocenia sytuację, podejmuje decyzje, stawia podwładnym zadanie, kontroluje przygotowanie do działań i dowodzi pododdziałami pułku. Brak pełnych danych o sytuacji nie zwalnia dowódcy od odpowiedzialności za terminowe wzięcie decyzji.

Szef sztabu pułku jest pierwszym zastępcą dowódcy pułku. Posiada prawo wydawania w imieniu dowódcy pułku rozkazów dowódcom pododdziałów i szefom służb bezpośrednio podległym dowódcy. Ponosi odpowiedzialność za organizację dowodzenia i radiotechniczne zabezpieczenie działań bojowych pułku. Osobiście kontroluje wykonywanie wszystkich rozkazów i zarządzeń oraz zapewnia operatywność dowodzenia. Kontroluje pracę szefów służb oraz pododdziałów zabezpieczających. Ukierunkowuje pracę oficerów sztabu w zakresie systematycznego zbierania danych o sytuacji i meldowania ich na bieżąco dowódcy pułku w celu terminowego podejmowania decyzji i doprowadzania aktualnych zadań do dowódców pododdziałów.

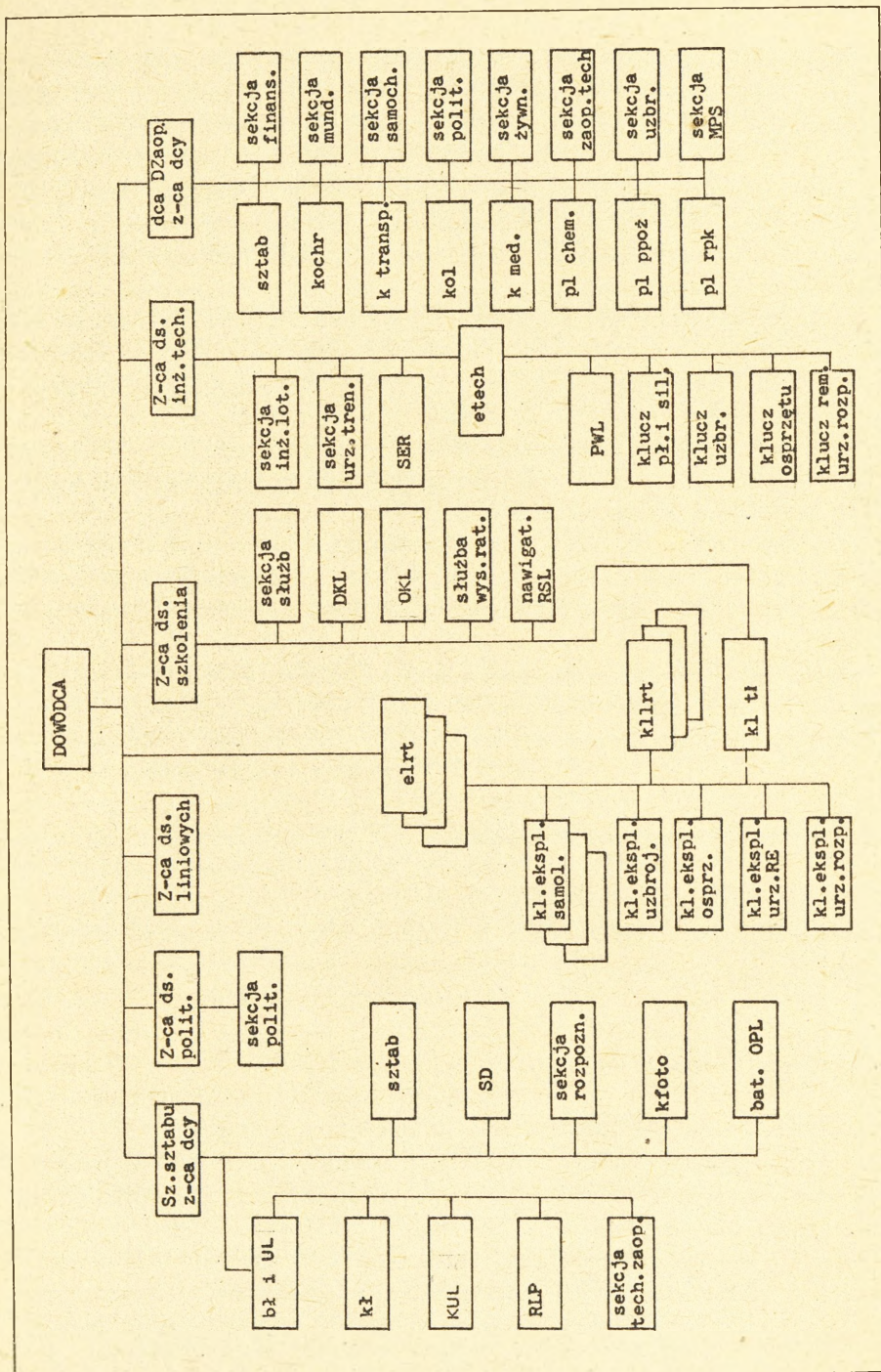
Szef sztabu pułku kieruje pracą sztabu, w skład którego wchodzi:

- starszy oficer operacyjny,
- oficer operacyjny,
- kierownik sekcji rozpoznawczej,
- starszy oficer organizacyjno-kadrowy,
- szef zabezpieczenia chemicznego,
- dowódca b1 i ul - szef łączności,
- kierownik kancelarii tajnej,
- dowódca stanowiska dowodzenia.

Starszy oficer operacyjny organizuje doprowadzanie do wykonawców zadań bojowych oraz informacji o sytuacji naziemnej i powietrznej. Opracowuje graficznie decyzję dowódcy i dokumenty dowodzenia pułkiem. Prowadzi ewidencję składu bojowego pułku oraz wykonuje inne prace związane z organizowaniem działań bojowych i dowodzeniem w pułku. Powinien być przygotowany do pełnienia obowiązków szefa sztabu pułku.

Oficer operacyjny wykonuje zalecane mu prace wchodzące w zakres obowiązków starszego oficera operacyjnego i powinien być przygotowany do pełnienia jego obowiązków.

Kierownik sekcji rozpoznawczej kieruje pracą sekcji rozpoznawczej oraz sprawuje fachową pieczę nad kompanią fotograficzną. Odpowiada za

Fys. 1. Struktura organizacyjna pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego

terminowe zbieranie i opracowywanie danych o nieprzyjacielu ze szczególnym uwzględnieniem jego systemu obrony powietrznej oraz charakterystyk obiektów rozpoznania. Proponuje sposoby i warunki wykonywania zadań rozpoznawczych, planuje je, bierze udział w przygotowaniu załóg do lotów, zbiera i melduje szefowi sztabu lub dowódcy wnioski z oceny sytuacji operacyjno-taktycznej i rezultaty lotów rozpoznawczych. Planuje opracowywanie przez kompanię fotograficzną wyników fotografowania powietrznego.

Dowódca bł i ul - szef łączności organizuje wykorzystanie wszystkich środków dowodzenia oraz środków radiotechnicznych na lotnisku /lotniskach/ bazowania pułku. Zabezpiecza aktualność danych pracy środków łączności i wydaje wytyczne dotyczące wykorzystywania tych środków.

Dowódca stanowiska dowodzenia pułku odpowiada za sprawne funkcjonowanie wszystkich elementów stanowiska dowodzenia. Zapewnia ciągłą jego pracę, organizuje dyżury podległych mu sił.

Dowódca baterii artylerii przeciwlotniczej odpowiada za skuteczne wykorzystanie podległych mu sił i środków obrony przeciwlotniczej rejonu bazowania pułku przed rozpoznaniem i atakami środków napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Zastępca dowódcy plrt ds. politycznych kieruje pracą sekcji politycznej i odpowiada za organizację pracy partyjno-politycznej w pułku.

Zastępca dowódcy plrt ds. liniowych odpowiada za całokształt szkolenia w pułku, a wspólnie z zastępcą dowódcy plrt ds. szkolenia odpowiedzialny jest za bezpieczeństwo latania.

Zastępca dowódcy plrt ds. szkolenia odpowiada za szkolenie lotnicze. Kieruje pracą sekcji służb, w skład której wchodzi: starszy nawigator pułku, szef strzelania powietrznego, dwóch starszych instruktorów - pilotów, dyżurni kierownicy lotów, starszy lekarz pułku, szef zabezpieczenia wysokościowego i ratownictwa, kierownik lądowania RSL, nawigatorzy-operatorzy RSL, kierownik laboratorium obiektywnej kontroli lotów oraz kierownik obiektu szkoleniowego.

Starszy nawigator pułku odpowiada za nawigatorskie zabezpieczenie działań bojowych pułku oraz poziom nawigatorskiego wyszkolenia personelu latającego i nawigatorów naprowadzania SD i RSL. Organizuje i nadzoruje przygotowanie personelu latającego w zakresie nawigatorskich elementów lotu i wykorzystania uzbrojenia bombardierskiego samolotów. Przygotowuje dane do powzięcia decyzji przez dowódcę pułku. Dotyczą one głównie środków rażenia, tras i profilu lotów oraz zabezpieczenia wyjścia samolotów w rejonu wykonywania zadań bojowych.

Szef strzelania powietrznego pułku odpowiada za wyszkolenie personelu latającego w zakresie wykorzystania artyleryjsko-rakietowego

uzbrojenia samolotów. Przygotowuje dane do powzięcia przez dowódcę pułku decyzji głównie w zakresie racjonalnych środków rażenia, sposobu ich wykorzystania oraz pokonywania systemu obrony powietrznej nieprzyjaciela.

Zastępca dowódcy plrt ds. inżynieryjno-lotniczych kieruje pracą służby inżynieryjno-lotniczej, eskadry technicznej oraz sekcji przechowywania i elaboracji rakiet. Odpowiada za fachowe i terminowe przygotowanie do działań personelu technicznego i sprzętu bojowego, właściwą jego eksploatację przez personel latający i techniczny oraz sprawne i fachowe naprawy uszkodzonych samolotów.

Dowódca batalionu zaopatrzenia - zastępca dowódcy odpowiada za pełne i terminowe zaopatrzenie pułku w środki materiałowe i techniczne. Jest organizatorem obrony naziemnej rejonu bazowania pułku.

Eskadry lotnictwa rozpoznania taktycznego są podstawowymi pododdziałami taktycznymi, zdolnymi do wykonywania zadań samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi pododdziałami pułku. Eskadra jest zdolna do samodzielnego wykonywania zadań bojowych z oddzielnego lotniska. Składa się z trzech kluczy samolotów. W składzie klucza są dwie pary - razem cztery samoloty. Najmniejszą jednostką rozpoznawczą mogącą wykonywać zadania rozpoznawcze jest pojedyncza załoga rozpoznawcza. W skład osobowy eskadry lotnictwa rozpoznania taktycznego wchodzi również personel techniczny, co zwiększa samodzielność i operatywność eskadry podczas wykonywania zadań bojowych.

Specyficznymi elementami plrt /nie występującymi w innych oddziałach lotnictwa/ zabezpieczającymi jego działalność rozpoznawczą są: sekcje rozpoznawcza i kompania fotograficzna.

Sekcja rozpoznawcza podlega szefowi sztabu pułku. Do jej podstawowych zadań należy zbieranie, analiza /interpretacja/, ewidencjonowanie oraz dostarczanie zainteresowanym komórkom organizacyjnym pułku danych o nieprzyjacielu i obiektach rozpoznania. W toku działań bojowych sekcja rozpoznawcza realizuje zadania związane z opracowywaniem wyników rozpoznania powietrznego, zbieraniem danych rozpoznawczych i ich dostarczaniem do zainteresowanych sztabów.

Kompania fotograficzna podlega szefowi sztabu pułku, a w zakresie fachowego wykorzystania kierownikowi sekcji rozpoznawczej. Podstawowym jej zadaniem jest opracowywanie rezultatów fotografowań powietrznych w formie fotodokumentów /fotomeldunków, zdjęć lotniczych, fotoszkiełców/. Posiadany sprzęt samochodowy i laboratoryjny zapewnia normalną pracę kompanii w warunkach stacjonarnych i polowych, a także na samo-

dzielną pracę każdego z dwóch plutonów fotograficznych. Na czas wojenny przewiduje się cztery plutony fotograficzne w kompanii fotograficznej plrt.

Strukturę organizacyjną sekcji rozpoznawczej i kompanii fotograficznej przedstawia rysunek 2.

W okresie pokojowym pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego bazuje na lotnisku stałym okresu pokojowego. W ramach przegrupowania wojsk frontu na kierunek operacyjny, plrt według planu dowódcy wojsk lotniczych frontu /WLF/ przebazowuje się na lotnisko /lotniska/ położone w rejonie wyjściowym do operacji.

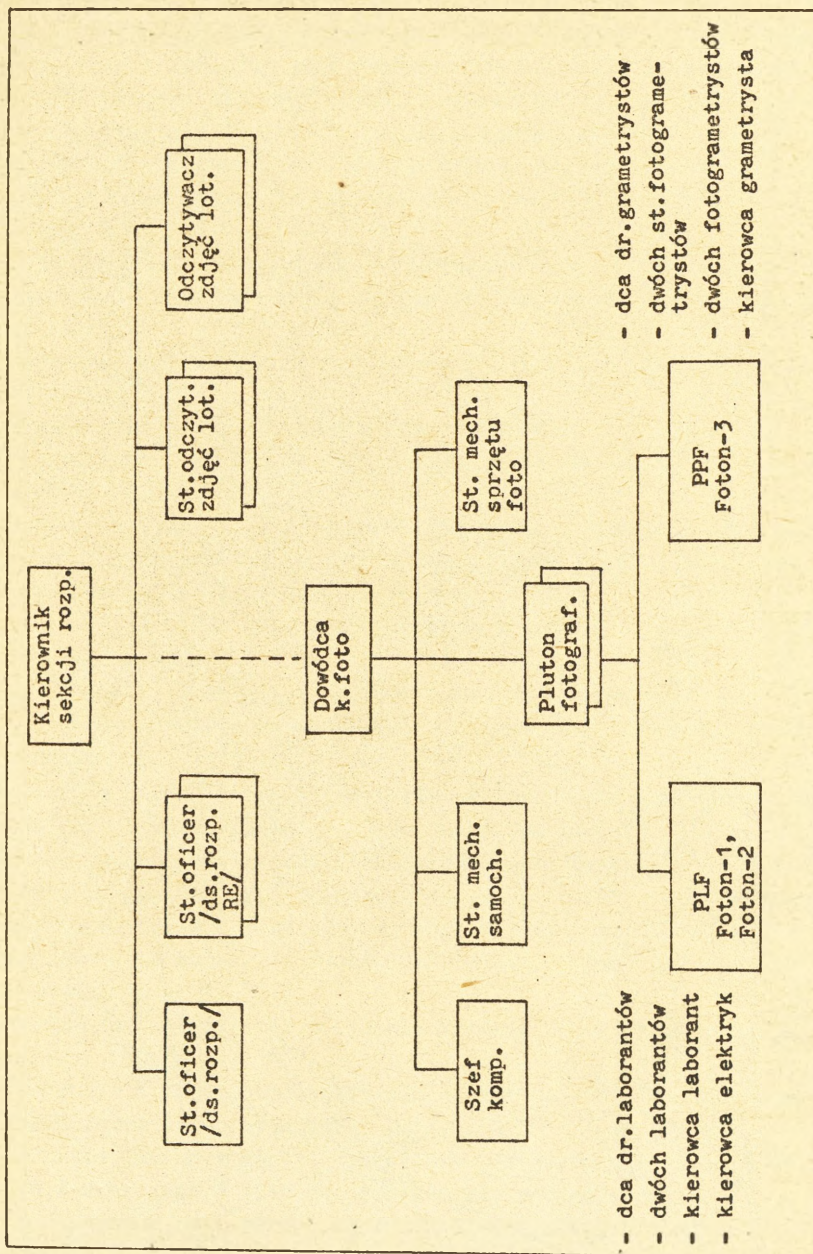
W trakcie działań bojowych plrt powinien bazować na dwóch lotniskach lub jednym lotnisku i jednym drogowym odcinku lotniskowym /DOL/ oddalonymi od rubieży styczności wojsk 80-120 km.

Lotniska bazowania plrt powinny umożliwiać działanie pułku we wszystkich warunkach atmosferycznych w dzień i w nocy, a także rozśrodkowanie i ukrycie sprzętu bojowego, ochronę stanu osobowego oraz zapewnić ciągłe i sprawne dowodzenie.

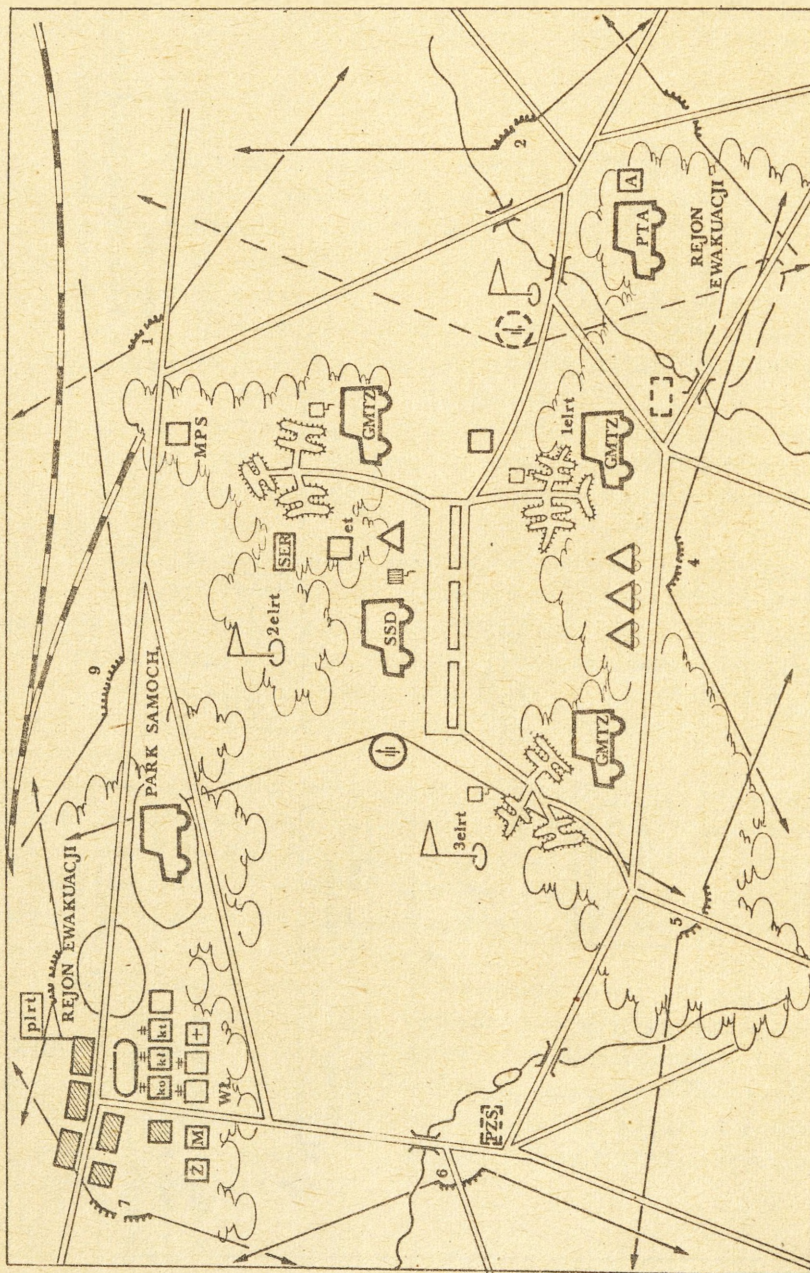
Samoloty rozmieszcza się pododdziałami w strefach rozśrodkowania lub pojedynczo w dogodnych miejscach w obrębie lotniska. Strefy rozśrodkowania powinny znajdować się w bezpiecznej odległości od drogi startowej i innych obiektów, które mogą być atakowane przez lotnictwo nieprzyjaciela. Rozmieszczenie samolotów powinno wykluczyć możliwość jednoczesnego zniszczenia dwóch samolotów jedną bombą lub rakieta z ładunkiem konwencjonalnym.

Dla personelu latającego i technicznego przygotowuje się miejsca krótkotrwałych i długotrwałych odpoczynków. Pierwsze z nich organizowane są w zasadzie w pobliżu samolotów, drugie natomiast w rejonach położonych 3-5 km od drogi startowej. W każdym przypadku, w miejscach pracy i wypoczynku, przygotowuje się ukrycia zabezpieczające skład osobowy przed działaniem środków rażenia nieprzyjaciela.

W celu przeciwdziałania rozpoznaniu i uderzeniu przez nieprzyjaciela z powietrza lotnisko, sprzęt bojowy i techniczny oraz urządzenia lotniskowe należy maskować przy użyciu etatowych środków maskujących, środków podręcznych, wykorzystując jednocześnie maskujące właściwości terenu. Aktywną obronę przeciwlotniczą organizuje się siłami i środkami pułku z uwzględnieniem systemu OFL frontu. Schemat rozmieszczenia plrt na lotnisku przedstawia rys.3.

Rys.2. Struktura organizacyjna sekcji rozpoznawczej i kompanii fotograficznej plrt

Rys. 3. Schemat rozmieszczenia plrt na lotnisku

1.2. Zadania bojowe plrt

Do zasadniczych zadań pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego należy:

- wykrywanie i lokalizowanie /potwierdzenie/ obiektów przeciwnika w strefie działań bojowych frontu i w szczególnych przypadkach niszczenie wykrytych środków przenoszenia broni masowego rażenia;
- rozpoznanie bezpośrednie /potwierdzenie/ obiektów /zwłaszcza ruchomych/ w interesie wojsk raketowych i frontowego lotnictwa uderzeniowego ;
- kontrola rezultatów uderzeń raketowo-jądrowych i lotniczych;
- rozpoznanie systemów radiolokacyjnych nieprzyjaciela w pasie działania frontu;
- rozpoznanie pogody, terenu i promieniotwórczego skażenia przestrzeni powietrznej.

W konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej pododdziały plrt będą wykonywać jedno lub jednocześnie kilka zadań bojowych /taktycznych/ do których zalicza się:

- wykrywanie i lokalizacja pododdziałów oraz określanie współrzędnych rakiet operacyjno-taktycznych i taktycznych na SS z jednoczesnym niszczeniem rakiet bezpośrednio po wykryciu;
- wykrywanie i określenie współrzędnych stanowisk ogniowych /SO/ artylerii atomowej;;
- wykrywanie i lokalizacja składów amunicji specjalnej;
- wykrywanie i rozpoznawanie lotnisk, lądowisk i drogowych odcinków lotniskowych;
- ustalanie ilości i typów samolotów na lotniskach /śmigłowców na lądowiskach/, a także ilości i typów ukryć dla nich;
- poszukiwanie powietrznego przeciwnika na najbardziej prawdopodobnych kierunkach nalotu jego zasadniczych sił w warunkach przerwanego pola radiolokacyjnego i poza nim, a także w pasach zakłóceń;
- rozpoznawanie wojsk w rejonach ześrodkowania oraz podczas ich przegrupowania;
- wykrywanie i określanie położenia środków obrony powietrznej nieprzyjaciela;
- wykrywanie i określanie położenia elementów systemów rozpoznawczo-uderzeniowych nieprzyjaciela;
- śledzenie intensywności i charakteru przewozów na szlakach kolejowych i drogowych w kierunku rubieży styczności wojsk;
- rozpoznawanie baz, portów morskich i śródlądowych oraz obiektów nawodnych;

- określanie stopnia obsadzenia wojskami rubieży obronnych i udokładnianie danych o oddzielnych pozycjach i obiektach obrony;
- określanie miejsc rozmieszczenia sztabów i środków radioelektronicznych nieprzyjaciela;
- rozpoznanie bezpośrednio obiektów na korzyść wojsk raketowych oraz lotnictwa;
- rozpoznawanie z jednoczesnym naprowadzeniem grup uderzeniowych na wykryte obiekty nieprzyjaciela, szczególnie ruchome i małowymiarowe;
- kontrola rezultatów własnych uderzeń raketowych, artyleryjskich i lotniczych;
- lotnicze rozpoznanie sytuacji atmosferycznej w obszarze działań bojowych.

Ponadto, w trakcie wykonywania zadań bojowych, wszystkie załogi plrt prowadzą kontrolę maskowania wojsk własnych.

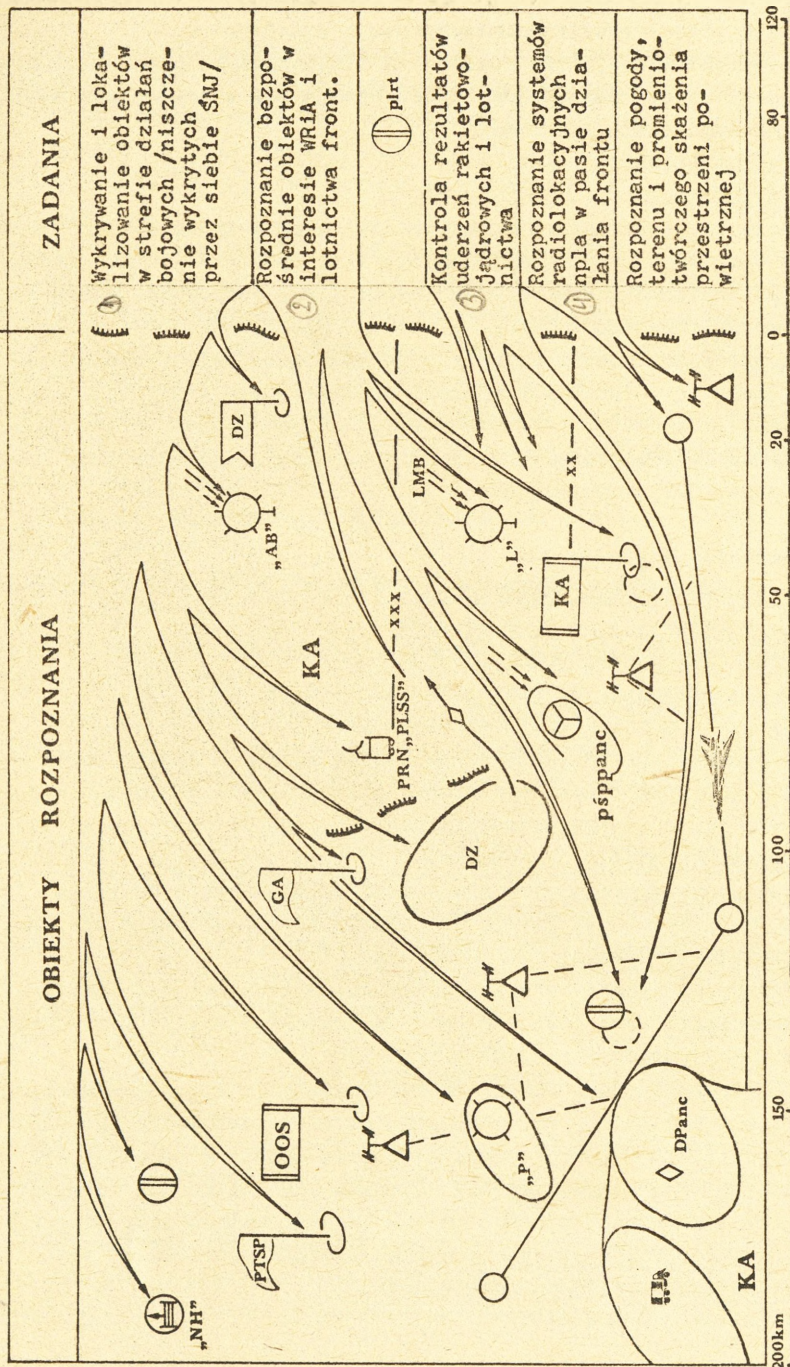
Zadania oraz obiekty rozpoznania plrt przedstawia rys. 4.

1.3. Możliwości bojowe plrt

Możliwości bojowe pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego, to całościowy kształt zdolności /właściwości/ jego sił i środków do wykonania określonych zadań bojowych w konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej, atmosferycznej i terenowej.

Do głównych czynników determinujących możliwości bojowe plrt zalicza się:

- stopień przygotowania bojowego;
- stan moralno-polityczny i nastroje składu osobowego;
- ilość załóg i samolotów bojowych oraz stan i jakość aparatury rozpoznawczej montowanej na samolotach;
- poziom wykształcenia załóg rozpoznawczych oraz stopień przygotowania fachowo-specjalistycznego składu sekcji rozpoznawczej i kompanii fotograficznej;
- warunki bazowania pułku;
- stopień materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- ilość i poziom przygotowania sił i środków służby inżynieryjno-lotniczej;
- charakter i stopień maskowania obiektów rozpoznania;
- stopień przeciwdziałania sił i środków obrony powietrznej /OP/ nieprzyjaciela;
- pora roku i doby, warunki atmosferyczne i właściwości terenu;
- ilość sił i środków zabezpieczających opracowanie rezultatów rozpo-

Rys.4. Zadania oraz obiekty rozpoznania pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego.

nania i ich przekazywanie zainteresowanym sztabom.

Podstawowe charakterystyki /mierniki/ możliwości bojowych plrt wyrażane są przy użyciu wskaźników, które ujmują się w trzech grupach:

- wskaźniki skuteczności bojowej;
- wskaźniki przestrzenne;
- wskaźniki czasowe.

W procesie przygotowania plrt do działań oraz w trakcie wykonywania przez pułk działań bojowych, najbardziej istotnymi wskaźnikami charakteryzującymi możliwości bojowe pułku będą: ilość rozpoznań, które pułk może wykonać w ciągu doby, ilość obiektów i wielkość rejonów rozpoznania dla pary /pojedynczej załogi/ w jednym locie, głębokość prowadzenia rozpoznania, czas uzyskiwania i przekazywania informacji rozpoznawczych.

Przykładowe możliwości plrt w ilości rozpoznań, jaką pułk może zrealizować w ciągu doby, wynoszą 60.

Założono:

- ilość samolotów w plrt - 36;
- współczynnik sprawności technicznej - 0,8;
- natężenie działań - 3 loty na samolot;
- współczynnik strat bezpowrotnych - 0,03;
- współczynnik pokonania OP nieprzyjaciela - 0,7; 10,5/
- 2/3 lotów wykonywanych jest w składzie pary;
- ilość rozpoznawanych obiektów przez załogę /parę/ w jednym locie - 1,5.

Przedstawione potencjalne możliwości plrt w ilości rozpoznań w ciągu doby nie uwzględniają prawdopodobieństwa rozpoznania oraz wymogu ciągłości rozpoznania niektórych obiektów. Dlatego też realna ilość obiektów rozpoznawanych przez plrt w ciągu doby jest znacznie mniejsza. Praktyka ćwiczeń wykazuje, iż plrt w zadaniu na dobę działań otrzymuje do rozpoznawania nie więcej jak 30 obiektów.

Przy ocenie możliwości bojowych plrt, ze względu na właściwości działania pułku pojedynczymi załogami /małymi grupami/, celowo jest uwzględnić możliwości rozpoznawcze załogi /pary/.

Możliwości rozpoznawcze załogi /pary/ zależą od: stopnia wyszkolenia i doświadczenia bojowego, wariantu podwieszeń na samolocie; przeciwdziałania środków OP nieprzyjaciela na trasie lotu i w rejonach rozpoznania; charakteru rozpoznawanych obiektów ich wielkości, odległości od siebie i od rubieży styczności bojowej wojsk, maskowania; pory roku i doby, warunków atmosferycznych i sytuacji promieniotwórczej oraz właściwości terenu w rejonach rozpoznania.

Przy określaniu załodze /parze/ ilości obiektów do rozpoznania w jednym locie, oprócz uwzględniania powyższych czynników bierze się pod uwagę także czas potrzebny na poszukiwanie w rejonach rozpoznania i czas rozpoznania, jak również czas lotu od lotniska startu do rejonu /obiektu/ rozpoznania, czas lotu między rejonami i czas lotu do lotniska lądowania.

- Na podstawie doświadczeń z szeregu przeprowadzonych ćwiczeń wynika, iż załoga plrt w jednym locie może wykonać jedno z następujących zadań:
- rozpoznać rozmieszczenie środków przenoszenia broni masowego rażenia w 1-2 rejonach w terenie lesistym o powierzchni do 20 km^2 , w terenie pofałdowanym do 40 km^2 i w terenie otwartym do 80 km^2 ;
 - rozpoznać wojska w rejonach ześrodkowania w terenie lesistym o powierzchni do 40 km^2 , w terenie pofałdowanym do 60 km^2 i w terenie otwartym do 100 km^2 ;
 - rozpoznać 2-3 pojedyncze obiekty /lotniska, stacje lub węzły kolejowe, mosty, przeprawy itp./;
 - rozpoznać środki OPL w 1-2 rejonach w terenie pofałdowanym o powierzchni $120-150 \text{ km}^2$;
 - rozpoznać 2-3 odcinki linii kolejowych, szos lub innych dróg ogólnej długości do 200 km;
 - sfotografować teren o wymiarach 5×42 wysokości lotu;
 - dostarczyć danych dotyczących typu, zakresu pracy i prawdopodobnego położenia stacji radiolokacyjnych pracujących w zakresie fal 2,8 - 200 cm.

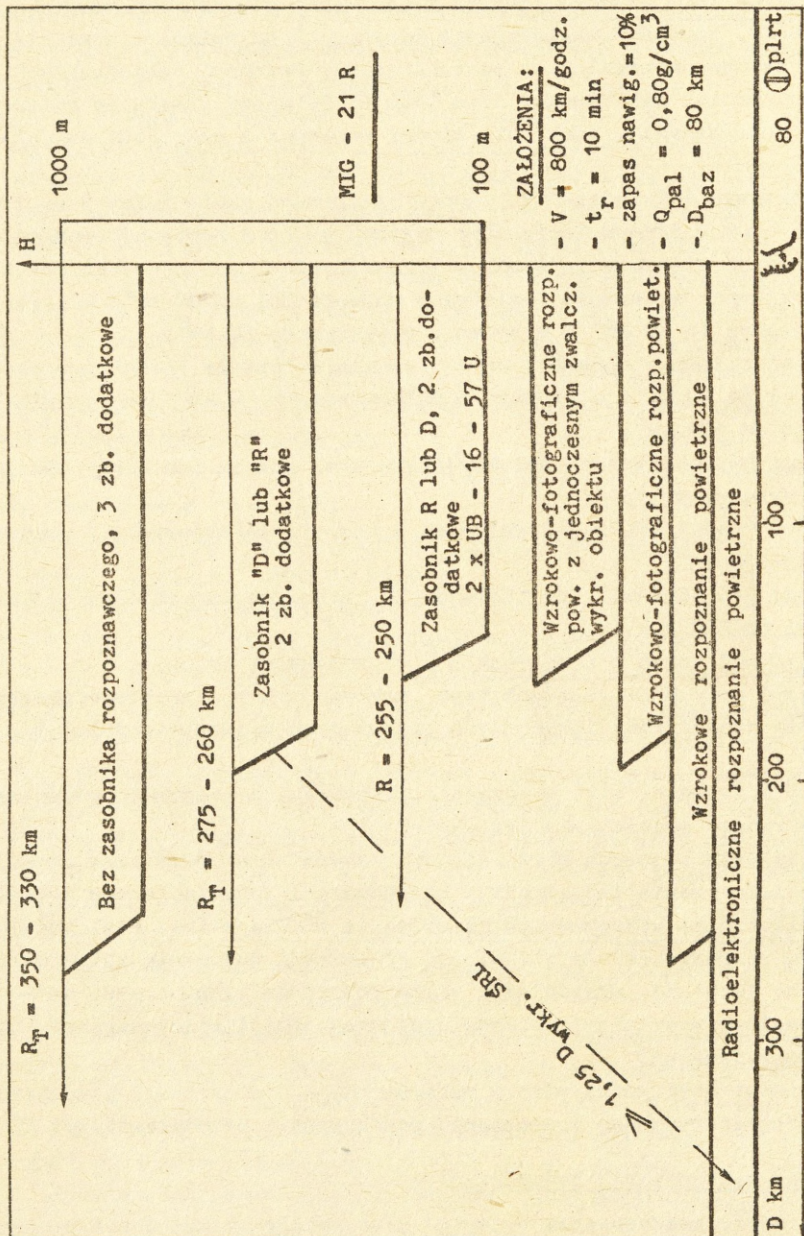
Średnie możliwości plrt w zakresie głębokości prowadzenia rozpoznania powietrznego przedstawia rys. 5.

W działaniach bojowych plrt istotnym zagadnieniem jest czas uzyskiwania i przekazywania informacji z wzrokowego i fotograficznego rozpoznania powietrznego wykonywanych na wezwanie z pola walki. Możliwości plrt w tym zakresie zależą głównie od odległości położenia obiektu rozpoznania od lotniska, wyszkolenia załóg rozpoznawczych, organizacji pracy i poziomu wyszkolenia składu osobowego sekcji rozpoznawczej i kompanii fotograficznej.

Przykładowo możliwości plrt w opracowaniu i dostarczeniu rezultatów wzrokowo-fotograficznego rozpoznania powietrznego przedstawia rys.6.

1.4. Zasady zastosowania bojowego plrt

Przez zasady zastosowania bojowego plrt należy rozumieć zbiór ustaleń dotyczących przygotowania i prowadzenia przez ten pułk działań bojowych

Rys.5. Możliwości plrt w głębokości prowadzenia rozpoznawania powietrznego

w świetle poglądów na charakter i prowadzenie działań wojennych.

Zasady zastosowania bojowego plrt obejmują: warunki wykonywania zadań, zasady użycia i sposoby działań bojowych plrt.

1.4.1. Warunki wykonywania zadań

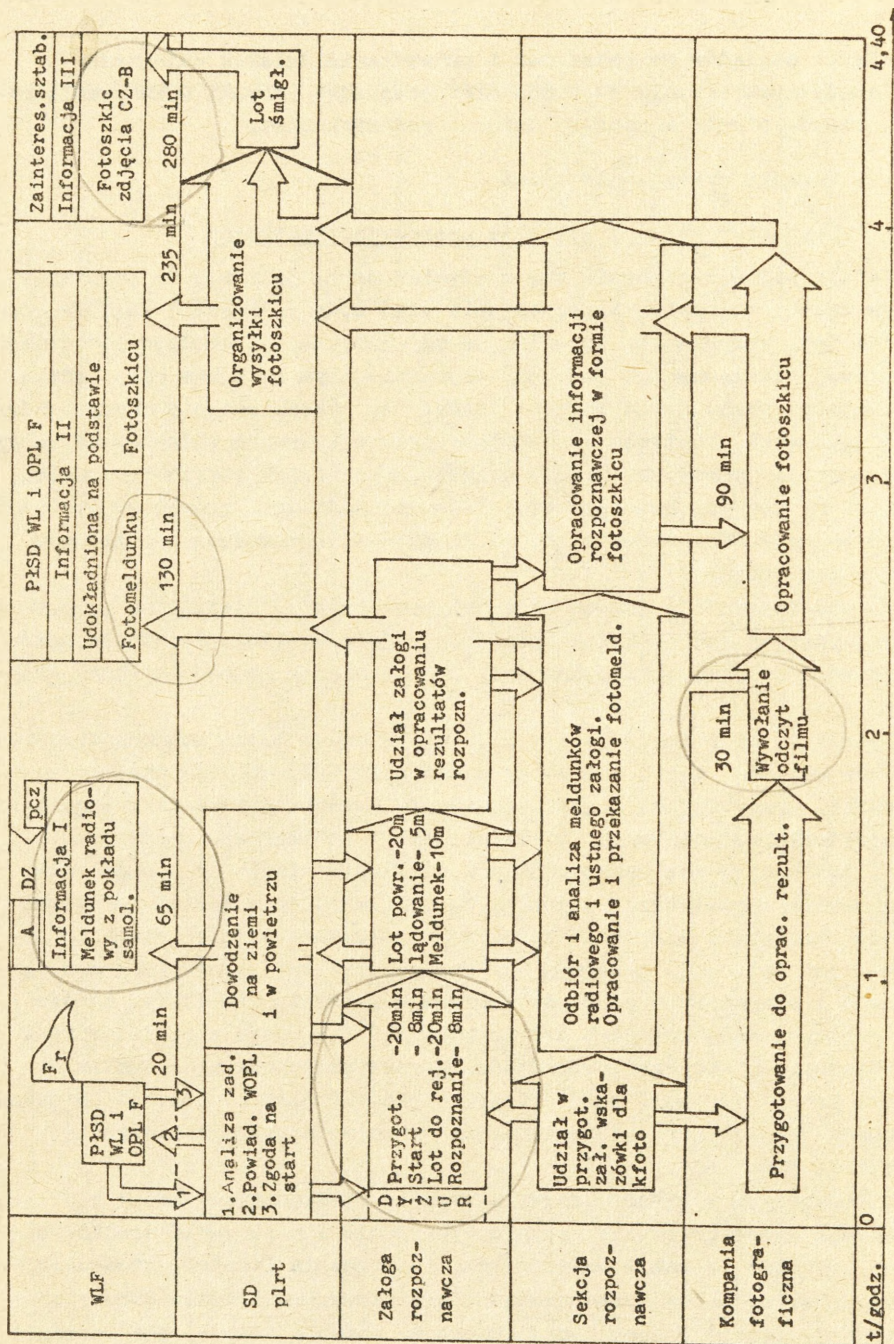
Charakter wojny i sytuacja operacyjno-taktyczna

Jeżeli wojna rozpocznie się z użyciem broni jądrowej, to zasadniczy wpływ na jej charakter i prowadzenie mieć będą pierwsze i kolejne uderzenia jądrowe. Dlatego niezależnie od charakteru prowadzonej operacji frontowej /zaczepna lub obronna/ najważniejszym zadaniem plrt będzie prowadzenie rozpoznania bezpośredniego dla zabezpieczenia naszych uderzeń jądrowych, kontrola ich skutków oraz wykrywanie obiektów do kolejnych uderzeń jądrowych, przede wszystkim stanowisk startowych rakiet, lotnisk, na których bazują nosiciele broni jądrowej, elementów systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, odwodów, stanowisk dowodzenia i środków obrony powietrznej.

W toku operacji, już od początku prowadzenia działań, na wykonywaniu powyższych zadań plrt skupia swój główny wysiłek. Pozostałe natomiast zadania będą wykonywane przy sposobności wykonywania zadań głównych.

Jeżeli wojna rozpocznie się z wykorzystaniem tylko konwencjonalnych środków rażenia, to na charakter zadań plrt wpływać będą następujące czynniki: przewidywane zagrożenie użycia środków napadu jądrowego przez nieprzyjaciela, możliwości niezwłocznego i koniecznego zastosowania broni jądrowej przez nasze wojska i wielokrotnienie znaczenia walki o panowanie w powietrzu. Czynniki te wskazują, że w takich warunkach należy realizować wszystkie zadania przewidywane w działaniach z użyciem broni jądrowej, z wyjątkiem rozpoznania kontrolnego uderzeń jądrowych i rozpoznania promieniotwórczego skażenia atmosfery. Bardzo ważnym nowym zadaniem plrt będzie wykrycie /wspólnie z innymi siłami rozpoznania wojskowego/ bezpośredniego przygotowania przeciwnika do użycia broni jądrowej. Oprócz tego, część sił plrt ciągle będzie utrzymywana w gotowości do zabezpieczenia wykonania naszego pierwszego uderzenia jądrowego.

Z powyższych względów, nawet w wypadku niestosowania broni jądrowej, zachowują swoje znaczenie zadania wykrywania i niszczenia środków napadu jądrowego, a także wzrasta rola rozpoznania lotnisk, stanowisk dowodzenia, systemów rozpoznawczo-uderzeniowych i środków obrony powietrznej. Załogi rozpoznawcze wykonując zadania główne, jednocześnie

Rys.6. Możliwości plrt w opracowaniu i dostarczeniu rezultatów wzrokowo-fotograficznego rozpoznania powietrznego wykonywanego przez załogi pułku z gotowości bojowej nr 2. /Dane na podstawie doświadczeń w czasie ćwiczenia pk. "WRZESIEŃ-84"/.

powinny rozpoznawać elementy systemu obrony nieprzyjaciela na całej głębokości działania plrt.

Rozpoznanie na korzyść pierwszej operacji frontu prowadzi się już w okresie pokoju wydzielonymi siłami i środkami rozpoznania wojskowego. Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego w tym okresie wykonuje radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne, według planu Sztabu Generalnego WP, bez naruszania granicy państwowej. W miarę zaostrzania się sytuacji polityczno-militarnej grożącej wybuchem konfliktu zbrojnego, plrt osiąga kolejne wyższe stany gotowości bojowej intensyfikując jednocześnie radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne. Gdy zajdzie potrzeba, po osiągnięciu pełnej gotowości bojowej, przebazuje się na lotnisko operacyjne położone w strefie działań bojowych frontu.

Jeżeli w czasie operacyjnego rozwijania wojsk frontu rozpoczną się działania wojenne, to plrt najprawdopodobniej weźmie udział w operacji powietrznej /przeciwpowietrznej/, w ramach której będzie wykonywać zadania na korzyść wojsk frontu. Będzie to potwierdzanie dyslokacji zasadniczych elementów ugrupowania nieprzyjaciela; wykrywanie stanowisk startowych rakiet; zgrupowań artylerii polowej; lotnisk, w tym głównie z bazującymi nosicielami broni jądrowej oraz śledzenie rejonów rozmieszczenia odwodów i kierunków ich przegrupowywania.

Niezależnie jednak od okresu i charakteru operacji frontu /armii/, zadania bojowe plrt polegać będą na wykrywaniu i rozpoznawaniu obiektów /głównie ruchomych/ położonych w taktycznej strefie działań /do głębokości 200-250 km/, a zasadniczymi sposobami rozpoznania będą wzrokowe i fotografowane rozpoznanie powietrzne. Rezultaty rozpoznania natomiast przekazywane drogą radiową z pokładu samolotu w sieci rozpoznania powietrznego oraz w sieci naziemnej do zainteresowanych sztabów szczebla operacyjnego i taktycznego.

W każdej sytuacji operacyjno-taktycznej plrt zadania bojowe wykonuje w ścisłym powiązaniu z działaniami wojsk lądowych /marynarki wojennej/ i lotnictwa frontowego, w warunkach kształtowanych przez zespół czynników, do których zalicza się:

- czas,
- przestrzeń,
- warunki atmosferyczne.

Czas

Czas jest obiektywnym czynnikiem warunków działań plot. W kalkulacjach wyodrębnia się czas działań bojowych i czas wykonywania zadań rozpoznawczych.

Czas działań bojowych plrt jest to przedział czasowy jakim dysponuje dowódca, sztab i załogi pułku na realizację decyzji /planu działań bojowych/. Z reguły okres ten obejmuje czas działań dziennych i czas działań nocnych. Taki podział wynika z położenia Słońca w stosunku do horyzontu w danej porze roku i doby w rejonie prowadzenia działań. Jest także określany w postawionym zadaniu.

Czas wykonania zadań jest konkretnym czasem, w którym te zadania są realizowane.

Będące w uzbrojeniu plrt samoloty umożliwiają wykonywanie lotów przez całą dobę. Jednakże dla wykonania zadań sposobem wzrokowego lub fotograficznego rozpoznania powietrznego muszą być spełnione określone warunki oświetlenia obiektu rozpoznania, naturalnym lub sztucznym źródłem światła.

Powyższe wymogi są bardzo istotne przy ocenie możliwości wykonania zadania w warunkach dziennych z uwzględnieniem odległości położenia obiektu rozpoznania od lotniska startu /lądowania/ samolotu rozpoznawczego. Znaczna bowiem ilość rozpoznań przypada na okres początku lub końca dnia, co czynnikowi czasu nadaje rangę i znaczenie przy ocenie sytuacji i w trakcie działań bojowych plrt.

Przestrzeń

Przestrzeń jako element warunków działań bojowych plrt jest opisywaną powierzchnią obszaru, na którym załogi rozpoznawcze wykonują zadania bojowe.

Plrt działając według planu WLF wykonuje zadania w całym pasie działania frontu. Wynika z tego, że trasy lotów na wykonanie zadań będą przebiegać w pasie o znacznej szerokości /ok.250 km/ na głębokość taktycznego promienia działania samolotu MiG-21R. W tak dużym obszarze mogą występować znaczne różnice topografii i w pokryciu terenu, co w znacznym stopniu rzutuje na działania bojowe plrt. Czynniki, które bezpośrednio wpływają na wykonywanie zadań przez plrt są rzeźba i pokrycie terenu wzdłuż tras i w rejonach działań. One to bowiem mają wpływ na możliwość działania i maskowania obiektów /zwłaszcza ruchomych/, a także na możliwości ich wykrycia, określanie współrzędnych położenia oraz skrytego wykonania lotu bojowego.

Warunki atmosferyczne

Warunki atmosferyczne stanowią zespół czynników meteorologicznych kształtujących w określonym rejonie pogodę. Należą one w dalszym ciągu do zasadniczych determinantów możliwości działania lotnictwa.

W świetle dokumentów normujących szkolenie lotnicze warunki atmosferyczne dzielą się na zwykłe i trudne. Zwykłe warunki atmosferyczne umożliwiają swobodę działania i stosowania wszystkich sposobów rozpoznania przez załogi plrt. Trudne warunki atmosferyczne zmuszają załogi pułku do wykonywania lotu częściowo lub całkowicie według przyrządów, ograniczają lub wykluczają możliwość stosowania obserwacji wzrokowej i fotografowania lotniczego, wymagają także bardzo dobrego wykształcenia i doświadczenia w lotach rozpoznawczych.

Głównymi czynnikami meteorologicznymi mającymi wpływ na wykonanie przez załogi plrt zadań bojowych są wielkość i podstawa zachmurzenia oraz widzialność. Granicą podziału na zwykłe i trudne warunki atmosferyczne jest zachmurzenie 7/10 oraz widzialność i podstawa chmur. Dla samolotu typu MiG-21R wartości te podane są w tabeli 1.

Tabela 1

Warunki atmosferyczne, poniżej których lot zalicza się do TWA.

Rodzaj samolotu	Podstawa chmur /m/		Widz. pozioma /km/	
	Dzień	Noc	Dzień	Noc
Naddźwiękowy	500	600	5	6

Dla dowództw, sztabów i wojsk duże znaczenie ma wykonywanie zadań bojowych przez plrt w trudnych warunkach atmosferycznych. Trudne warunki atmosferyczne nieprzyjaciół prawdopodobnie będzie wykorzystywał do skrytego przegrupowywania wojsk, a szczególnie środków przenoszenia broni masowego rażenia, punktów dowodzenia i środków obrony powietrznej. Natomiast plrt i jego załogi rozpoznawcze mają możliwość uzyskiwania zaskoczenia, co w zasadzie jest jedynym sprzyjającym czynnikiem w działaniach bojowych plrt.

1.4.2. Zasady użycia plrt

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego w okresie pokoju, bazuje całością sił na lotnisku stałego bazowania. Jednocześnie utrzymuje przydzielone lotnisko zapasowe lub drogowy odcinek lotniskowy w stałej gotowości eksploatacyjnej. W celu szybkiego rozśrodkowania pułku na lotnisku zapasowym utrzymywana jest nieetatowa komenda lotniska zapasowego, która jest w stanie przyjąć i odtworzyć gotowość bojową klucza samolotów.

Plrt jest jednostką rozwiniętą. Uzupełnienie sił i środków pułku do etatu czasu "W" następuje w trybie alarmowym i normalnym, na specjalny sygnał, w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

W okresie pokoju i w początkowym okresie wojny nie przewiduje się działań plrt w systemie OPK. Plrt według planu Sztabu Generalnego WP wykonuje radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne. Zadanie to jest wykonywane w terminach zaplanowanych lub na wezwanie z dyżurowania na lotnisku. Terminy dyżurowania ustala Sztab Generalny WP.

W okresie zagrożenia wojennego lub w sytuacji nagłego wybuchu wojny plrt jako jeden z pierwszych oddziałów lotnictwa przebazowuje się na wskazane lotnisko /lotniska/ operacyjne położone w rejonie wyjściowym do operacji frontu. Przebazowanie to z reguły będzie połączone z wykonaniem zadań bojowych. Położenie i stan lotniska /lotnisk/ bazowania plrt w ugrupowaniu wojsk lotniczych frontu powinno zapewniać możliwość prowadzenia przez pułk rozpoznania powietrznego w ZWA i TWA w dzień i w nocy w całym pasie działania frontu na głębokość jego zadania bliższego.

Plrt jest samodzielnym oddziałem lotnictwa podległego bezpośrednio dowódcy WLF. Zadania bojowe plrt może obejmować okres doby, dnia, nocy lub tylko jeden zmasowany wylot i przekazywane jest w formie zarządzenia rozpoznawczego WLF. W toku działań bojowych zadania doraźne i na wezwanie z pola walki dowódca pułku otrzymuje przez techniczne środki łączności.

Plrt bierze udział w każdej operacji organizowanej przez WLF, lub w której WLF biorą udział. Podstawowym sposobem działań bojowych plrt w operacjach WLF takich jak powietrzne i przeciwpowietrzne oraz w ramach zabezpieczenia pierwszego i kolejnych uderzeń jądrowych frontu, jest jednoczesny wylot większości /całości/ sił pułku.

Celem działania plrt będzie dostarczenie w krótkim czasie danych rozpoznawczych o dużej ilości obiektów nieprzyjaciela, położonych w całym pasie frontu, przewidzianych do niszczenia siłami wojsk rakietowych i lotnictwa w pierwszej kolejności.

Zadania plrt w ramach operacji powietrznej i przeciwpowietrznej WLF oraz pierwszego uderzenia jądrowego, w większości przypadków mają charakter rozpoznania bezpośredniego i wyróżniają się dużym stopniem szczególności. W takich sytuacjach zakres decydowania w plrt jest wąski.

Jeżeli działania WLF nie mają charakteru operacji, typowym sposobem działania plrt będą kolejne wyloty par i pojedynczych samolotów w cza-

sie planowanym i na wezwanie z pola walki. W tym wypadku dowódca pułku będzie miał większy zakres decydowania.

Plrt zadania taktycznego rozpoznania powietrznego realizuje w dzień i w nocy niezależnie od warunków atmosferycznych. Przy czym, ze względu na skuteczność rozpoznania najczęściej rozpoznania przypada na okres dnia. W nocy natomiast, ze względu na małą skuteczność wzrokowego rozpoznania powietrznego, plrt prowadzi wzrokowe rozpoznanie powietrzne tylko niektórych obiektów liniowych i płaszczyznowych oraz obiektów stałych.

Radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne plrt realizuje przez całą dobę niezależnie od warunków atmosferycznych.

Plrt w zadaniu bojowym otrzymuje korytarze przelotu lotnictwa, może także otrzymywać osie tras lub trasy lotu. Z reguły jednak trasy i profile lotu do poszczególnych rejonów rozpoznania są elementem decyzji dowódcy pułku. Wybór tras i profilu lotu powinien uwzględniać obszary terenu o najmniejszym nasyceniu środkami OPL nieprzyjaciela i zachowanie bezpieczeństwa w rejonach działania pułku i innych rodzajów lotnictwa. Trasy i profile lotów planowanych i na wezwanie z pola walki muszą być zgłoszone do organów ruchu lotniczego w terminie nie krótszym jak 30 min. przed startem na wykonanie zadania.

Zdecydowaną większość zadań rozpoznawczych pułk będzie wykonywał w dzień na małej i bardzo małej wysokości parami i pojedynczymi samolotami, stosując wzrokowe i fotograficzne rozpoznanie powietrzne.

Współdziałanie plrt z wojskami lądowymi i innymi jednostkami lotnictwa organizują sztaby frontu i WLF, dokonując podziału zadań pomiędzy różne rodzaje sił i środków rozpoznania, określając sposoby dowodzenia nimi i wymiany danych rozpoznawczych.

Dane z rozpoznania powietrznego przekazywane przez radio z pokładów samolotów plrt są odbierane przez wszystkie zainteresowane sztaby. Sztab plrt przekazuje wszystkie /zapotrzebowane i opracowane/ dane z rozpoznania powietrznego sztabowi WLF lub wskazanemu.

W wyniku decyzji i uzgodnień w sztabach szczebli operacyjnych, plrt w zarządzeniu rozpoznawczym WLF otrzymuje informacje o działaniach sąsiadów, sygnały i wytyczne w zakresie współdziałania.

Współdziałanie w ramach plrt dowódca pułku organizuje jednocześnie ze stawianiem zadań bojowych i uściśla je w toku prowadzenia działań bojowych, w miarę rozwoju sytuacji naziemnej i powietrznej.

Dowodzenie plrt realizowane jest w systemie dowodzenia wojsk lotniczych frontu. W dowodzeniu załogami pułku w powietrzu mogą brać udział, oprócz SD plrt następujące punkty dowodzenia: PŁSD WL i OPLF, PŁSD L

i OPL A, GDL, PNL, PRN i ONL.

W plrt zgodnie z decyzją dowódcy organizuje się dowodzenie pododdziałami /elementami ugrupowania pułku/; wykorzystując posiadane do tego celu siły i środki.

Zabezpieczenie działań bojowych plrt realizowane jest głównie siłami i środkami pułku. W toku działań bojowych z reguły jeden z dwóch rzutów naziemnego zabezpieczenia plrt zabezpiecza jego działania, a drugi w stanie zwiniętym ześrodkowuje się w rejonie lotniska, utrzymując jego gotowość do marszu na nowe lotnisko /lotniska/ bazowania pułku.

Do zabezpieczenia działań bojowych plrt, dowódca pułku wykorzystuje skutki działania innych rodzajów lotnictwa i rodzajów wojsk.

1.4.3. Sposoby działań bojowych plrt

Przez pojęcie sposób działań pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego należy rozumieć zorganizowane użycie sił i środków tego oddziału lotnictwa podczas wykonywania zadania bojowego zgodnie z decyzją dowódcy, zmierzające do osiągnięcia celu działań w nakazanym miejscu i czasie z uwzględnieniem sytuacji operacyjno-taktycznej i rodzaju obiektu działania.

Plrt ze względu na specyfikę wynikającą z jego przeznaczenia stosuje następujące sposoby działań:

- jednoczesny zmasowany lot większości samolotów pułku;
- pojedyncze loty par /małych grup/ i załóg rozpoznawczych.

Jednoczesny zmasowany lot większości samolotów polega na użyciu większości sił pułku /do 85%/ i stosuje się w celu uzyskania w krótkim czasie dużej ilości informacji o siłach i środkach nieprzyjaciela. Użyte tą drogą informacje pozwalają na dokonanie korekty w wiadomościach o obiektach przeciwnika rozmieszczonych w całym pasie rozpoznania pułku, a tym samym umożliwiają aktualizację powziętych już decyzji o działaniach bojowych. Sposób ten stosuje się głównie w ramach rozpoznania bezpośredniego lub kontrolnego, przede wszystkim na korzyść wojsk rakietowych i lotnictwa uderzeniowego frontu.

Przy stosowaniu jednoczesnego lotu większości samolotów plrt należy liczyć się z koniecznością ograniczenia lub przerwania prowadzenia rozpoznania na czas odtwarzania gotowości bojowej samolotów, to jest 2-3 godz.

Pojedyncze loty par /małych grup/ i załóg rozpoznawczych polegają na kolejnych ich wylotach do wcześniej rozpoznawanych lub wskazanych rejonów oraz na doraźnych wylotach na rozpoznanie. Mogą być wykonywane według wcześniej opracowanego planu lub na wezwanie z pola walki. Plrt działając tym sposobem spełnia wymagania ciągłości rozpoznania i ma możliwość uzyskiwania danych o nowo pojawiających się obiektach nieprzyjaciela. Uzyskiwane informacje rozpoznawcze, w tym przypadku, dają dowódcom i sztabom obraz aktualnej sytuacji oraz zachodzących w niej zmianach, co umożliwia zarówno dokładniejsze planowanie działań bojowych, jak i uszczegółowienie podjętych wcześniej decyzji.

W zależności od charakteru zadań bojowych i obiektów rozpoznania, pory doby i warunków atmosferycznych oraz podwieszonego na samolocie zasobnika rozpoznawczego, załogi pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego stosują jeden lub kombinację następujących sposobów rozpoznania powietrznego:

- wzrokowe rozpoznanie powietrzne;
- fotograficzne rozpoznanie powietrzne;
- radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne.

Wzrokowe rozpoznanie powietrzne jest podstawowym sposobem rozpoznania stosowanym w plrt. Stosuje się go zawsze, o ile nie ma ograniczeń spowodowanych czynnikami obiektywnymi. Wzrokowe rozpoznanie powietrzne prowadzą wszystkie załogi plrt wykonujące lot samodzielnie w składzie pary lub małych grup. Rozpoznanie parami /małymi grupami/ samolotów prowadzi się w dzień, przede wszystkim w zwykłych warunkach atmosferycznych. Rozpoznanie pojedynczymi załogami realizuje się w nocy oraz z reguły w trudnych warunkach atmosferycznych. Jest to podyktowane względami bezpieczeństwa, możliwością wykorzystania trudnych warunków atmosferycznych do pokonania przeciwdziałania środków OPL nieprzyjaciela, swobodą manewrowania samolotem w celu wyjścia na rozpoznawany obiekt.

Wykonanie zadania rozpoznania nakazanego obiektu sposobem wzrokowego rozpoznania powietrznego obejmuje poszukiwanie, wykrycie i identyfikację obiektu, oraz zdobycie danych rozpoznawczych określonych w zadaniu i przekazanie ich na wskazany punkt dowodzenia /odbioru/. Jednocześnie z wykonywaniem zadania załoga rozpoznawcza musi pokonywać przeciwdziałanie środków OPL w rejonie rozpoznania.

Sposób poszukiwania obiektu w znacznym stopniu zależy od rozmiarów i topografii danego rejonu rozpoznania oraz ilości wydzielonych sił. Jeżeli rejon rozpoznania jest duży, a obiekt rozpoznania może być położony w dowolnej jego części, wówczas stosuje się metodę przeczesywania, zakręty o zmiennym przechyleniu, dwa - trzy zakręty o kącie 270° itp. Jeżeli rejon rozpoznania jest mały, a jego przeszukanie może być dokonane w jednym lub dwóch zajściach, wówczas stosuje się manewr górką, nurkowaniem, zwrotem bojowym z niewielkim naborem wysokości, zmiętką przestrzenną itp.

Po wykryciu obiektu, zdobycie o nim danych rozpoznawczych może być zrealizowane w pierwszym nalocie na obiekt /z boku/ lub po wykonaniu manewrów dodatkowych. Przy czym, w warunkach silnej OPL obiektu, należy dążyć do jego rozpoznania w pierwszym nalocie, co najwyżej po wykonaniu manewru dodatkowego.

Z pierwszego zajścia /nalotu/ rozpoznaje się obiekty, których położenie jest znane /lotniska, mosty, drogi itp./. W takich przypadkach załoga rozpoznawcza wychodzi na obiekt rozpoznania i przelatuje nad nim lub z boku jednocześnie prowadzi jego obserwację i uzyskuje określone dane rozpoznawcze.

Rozpoznanie po wykonaniu dodatkowego manewru wykonuje się wówczas gdy położenie obiektu nie jest znane, a jego wykrycie następuje w wyniku poszukiwania. W takim przypadku, załoga rozpoznawcza może znaleźć się w takim położeniu w stosunku do obiektu, z którego nie może zdobyć potrzebnych danych rozpoznawczych.

W celu stworzenia dogodnych warunków do obserwacji wykrytego obiektu załogi rozpoznawcze wykonują manewr dodatkowy. Może to być: zwrot bojowy, zakręt standardowy, zakręt ze zmiennym przechyleniem, dwa zakręty o 180° , zakręt o 270° itp.

Ze względu na charakter obiektów rozpoznania plrt, przeciwdziałania środków OPL nieprzyjaciela i właściwości samolotów będących w uzbrojeniu pułku, poszukiwanie i rozpoznanie wzrokowe realizowane jest przy prędkości 700-900 km/godz. z wysokości 100-600 m. Przy czym lot powinien przebiegać tak, aby rozpoznawany obiekt był obserwowany w odległości od linii drogi samolotu nie większej od połowy odległości wykrycia i nie bliżej jak 1-1,5 wysokości lotu.

Rozpoznanie środków przenoszenia broni masowego rażenia wiąże się z koniecznością ich niszczenia bezpośrednio po wykryciu. W tym celu załogi plrt, wykorzystując uzbrojenie rakietowe samolotu, atakują wykryte cele. Stosują przy tym sposoby identyczne jak załogi lotnictwa myśliwsko-bombowego na samolotach podobnego typu.

Wzrokowe rozpoznanie powietrzne w nocy, bez sztucznego oświetlenia, można prowadzić tylko w jasną księżycową noc i tylko niektórych obiektów takich jak: lotniska, wojska na drogach, przeprawy, bazy i porty morskie, jednakże należy liczyć się z niewielką jego skutecznością.

Do sztucznego oświetlenia terenu /celu/ wykorzystuje się bomby oświetlające typu SAB. Bomby te mogą być zrzucone z samolotu załogi rozpoznawczej lub z samolotu wydzielonego specjalnie do tego celu. Korzystne warunki obserwacji są wówczas gdy załoga rozpoznawcza obserwuje obiekt z wysokości mniejszej niż opadające bomby.

Jeżeli do zrzutu bomb oświetlających wydziela się specjalny samolot, to załozce rozpoznawczej lepiej jest wykonywać lot do rejonu rozpoznania wspólnie z nim. Inaczej bowiem trudno zabezpieczyć dokładne i jednoczesne ich wyjście w rejon rozpoznania. Zrzut bomb oświetlających z reguły odbywa się z lotu poziomego.

Fotograficzne rozpoznanie powietrzne można realizować pojedynczymi załogami, parami, rzadziej małymi grupami samolotów rozpoznawczych.

Manewr w celu wykonania zdjęć pionowych wykonuje się tak, aby można było wykorzystać znajdujące się w pobliżu charakterystyczne obiekty w celu utrzymania kierunku lotu, a później do przywiązania zdjęć lotniczych do terenu na podstawie mapy. Włączenie i wyłączenie aparatu fotograficznego powinno nastąpić nad charakterystycznymi obiektami mającymi odbicie na mapie.

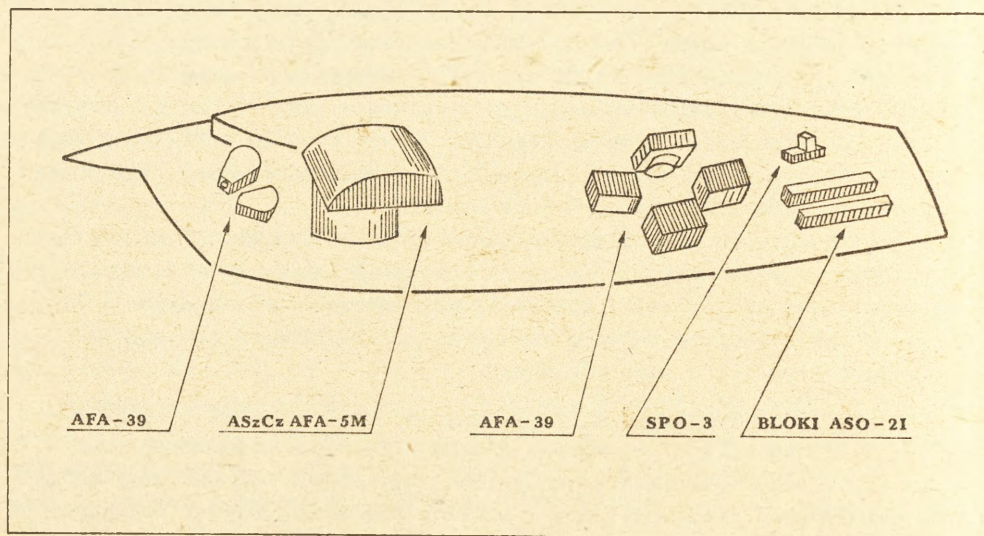
Fotografowanie obiektu może być wykonywane z lotu poziomego, nurkowego, wznoszącego lub w zakręcie przy wykorzystaniu zasobnika typu "D" lub "R".

Zasadnicze wyposażenie zasobników "D" i "R" przedstawiono na rys. 7 i 8.

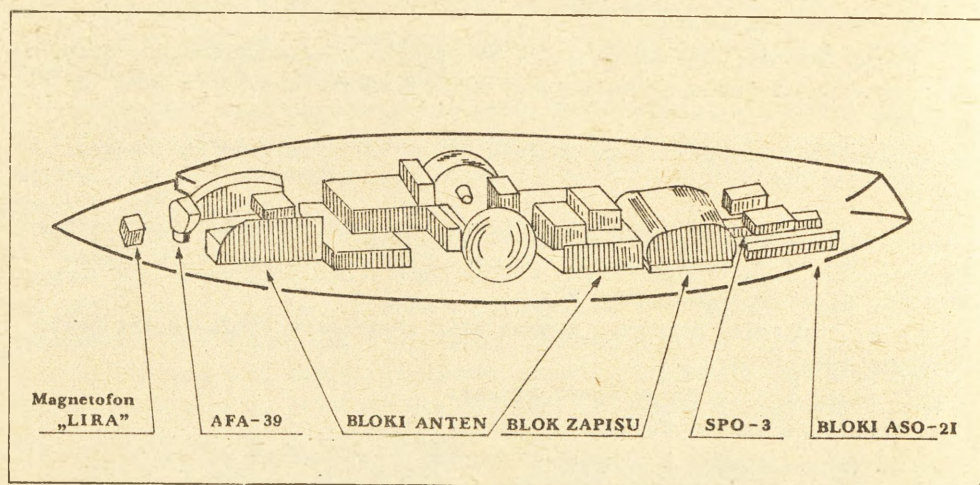
Radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne plrt prowadzi niezależnie od pory doby i warunków atmosferycznych przy użyciu samolotów z podwieszonymi zasobnikami typu "R".

Lot na radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne wykonuje się następującymi sposobami:

- po łamanej trasie ze zmiennym kursem;
- po trasie ze stałym kursem;
- po trasie ze stałym lub zmiennym kursem z wykonaniem wiraży i ósemek;
- poza radiolokacyjną widzialnością stacji wykrywania celów powietrznych systemu OPL nieprzyjaciela;
- w kierunku stacji radiolokacyjnej z wykonywaniem zmiyki;
- we współdziałaniu z innymi rodzajami lotnictwa;

Rys.7. Wyposażenie zasobnika "D"

Rys.8. Wyposażenie zasobnika "R"

- grupą samolotów rozpoznawczych.

Radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne wykonuje się w locie nad terenem własnym lub nieprzyjaciela. Wybór wariantu lotu zależy od zasobnej głębokości rozpoznania, sytuacji OPL nieprzyjaciela, a także celu i wymaganej dokładności rozpoznania. Na przykład: w celu wyjawienia w krótkim czasie pracujących stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela i podwyższenia dokładności określenia miejsca ich położenia stosuje się lot po łamanej trasie lub lot po trasie ze stałym kursem z wykonaniem wiraży. Natomiast przy rozpoznawaniu przeciwlotniczych zestawów rakietowych celowo jest stosować lot w ich kierunku z wykonaniem żmijki.

1.5. Dowodzenie i współdziałanie

Dowodzenie w pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego organizuje się w oparciu o decyzję dowódcy pułku.

Dowódca pułku ponosi pełną odpowiedzialność za kierowanie podległymi pododdziałami i wykonanie postawionych pułkowi zadań bojowych, a szef sztabu pułku za organizację i utrzymanie nieprzerwanego dowodzenia. Dla zabezpieczenia dowodzenia w plrt organizuje się między innymi system łączności przewodowej, radiowej i radioliniowej.

Dowodzenie pododdziałami i załogami rozpoznawczymi obejmuje:

- stałe utrzymywanie gotowości bojowej do wykonywania zadań bojowych;
- utrzymanie wysokiego stanu moralno-politycznego załóg rozpoznawczych;
- nieprzerwane zdobywanie danych o sytuacji i podejmowanie decyzji;
- doprowadzanie zadań do wykonawców;
- kierowanie pododdziałami i załogami rozpoznawczymi na ziemi i w powietrzu oraz kontrolę wykonywania postawionych im zadań bojowych.

Dowodzenie pododdziałami na ziemi dowódca pułku realizuje poprzez osobisty kontakt, sztab pułku oraz za pomocą technicznych środków łączności.

Zasadniczym organem dowodzenia dowódcy plrt jest sztab pułku, a miejscami z których dowodzenie jest realizowane są stanowisko dowodzenia oraz zapasowe stanowisko dowodzenia pułku.

Stanowisko dowodzenia plrt organizuje się w rejonie lotniska, w miejscu zapewniającym skrytość rozmieszczenia składu osobowego, środków dowodzenia i transportu.

Ponadto, w celu kierowania startami i lądowaniami oraz ruchem lotniczym w rejonie lotniska, organizuje się stanowiska /punkty/ kierowania. Rozmieszcza się je w miejscach zapewniających dobrą obserwację drogi podejścia samolotów do lądowania i ruchu na lotnisku. Na stano-

wisku /punkcie/ kierowania lotami muszą być środki łączności ze stanowiskiem dowodzenia pułku.

W dowodzeniu załogami rozpoznawczymi wykonującymi zadania bojowe /w zależności od charakteru zadań, sytuacji i potrzeb/ oprócz stanowiska dowodzenia pułku, mogą brać udział:

- stanowisko dowodzenia WLF /PłSD WL i OPL F/;
- stanowiska dowodzenia WLA /PłSD L i OPL A/;
- grupy dowodzenia lotnictwem /CPL/ znajdujące się przy pierwszorzętowych związkach taktycznych /DZ, DPanc/;
- punkty naprowadzania i wskazywania celów /PNWC/.

Stanowisko dowodzenia plrt powinno być zorganizowane tak, ażeby zapewniało dowódcy i szefowi sztabu pułku znajomość aktualnego położenia, stopień gotowości bojowej i charakter działania pododdziałów i załóg rozpoznawczych, warunków atmosferycznych w rejonie lotniska i działań pułku, zmian w sytuacji powietrznej, naziemnej i promieniotwórczej; dowódcy /zastępującemu dowódcę pułku/ możliwość we właściwym czasie stawiać, zmieniać i udokładniać zadania dla pododdziałów i załóg rozpoznawczych, realizować podrywanie załóg na wezwanie z pola walki, kontrolować przebieg wykonywania zadań bojowych w powietrzu i udzielać załogom wykonującym zadania bojowe informacji o sytuacji powietrznej, naziemnej i skażeń promieniotwórczych oraz o warunkach atmosferycznych, a także pomagać im w wyjściu w rejony rozpoznania i na swoje lotnisko; przyjmować dane rozpoznawcze z powietrza i od załóg po ich lądowaniu.

Dowodzenie załogami w powietrzu w rejonie lotniska realizuje się na kanale dowodzenia pułku, a na trasie lotu i w rejonach rozpoznania na kanale sieci taktycznego rozpoznania powietrznego frontu. Do przekazywania meldunków radiowych o wynikach rozpoznania wykorzystuje się tablice sygnałowe i kodowe mapy w skali 1:200 000 i 1:100 000.

Podstawowymi dokumentami bojowymi na szczeblu plrt, które opracowuje się dla potrzeb dowodzenia są:

- zarządzenia wstępne;
- wstępne zarządzenie bojowe;
- rozkaz do przebazowania;
- mapa decyzji;
- rozkaz bojowy;
- mapa sytuacji ogólnej;
- tabela planowanych lotów;
- dziennik działań bojowych;

- dziennik wiadomości o nieprzyjacielu;
- meldunki bojowe o wykonaniu zadań;
- meldunek za dzień /noc/ działań.

W ramach przygotowania plrt do działań bojowych, organizuje się współdziałanie pułku z innymi rodzajami lotnictwa i wojskami lądowymi^{1/}.

Zagadnienia współdziałania plrt z innymi rodzajami lotnictwa obejmują uzgodnienia w zakresie:

- tras, wysokości i prędkości lotów;
- terminów działania i czasów przelotów punktów kontrolnych;
- włączanie się samolotów rozpoznawczych w ugrupowania bojowe grup uderzeniowych LMB;
- sposobów działania i manewrów w strefach rażenia naziemnych środków OPL i w rejonach wykonywania zadań;
- sposobów wzajemnego rozpoznawania i powiadamiania;
- prowadzenia łączności /fale, indeksy, tabele sygnałowe/.

Bezpośrednie współdziałanie załóg /grup/ rozpoznawczych z grupami samolotów innych rodzajów lotnictwa polega na realizowaniu wcześniej uzgodnionych /ustalonych/ przedsięwzięć /czynności/ na przykład:

- wzajemnym przekazywaniu sygnałów identyfikacji i danych o swoim położeniu;
- wzajemnym wskazywaniu obiektów działań;
- określaniu czasów /rubieży/ przekazywania meldunków /informacji/ oraz czasów wejścia i wyjścia z rejonów wykonywania zadań bojowych;
- wzajemnym ostrzeganiu o miejscach /rejonach/ aktywnego przeciwdziałania środków obrony powietrznej nieprzyjaciela.

Współdziałanie plrt z wojskami lądowymi polega na:

- konkretyzowaniu zadań bojowych według czasu, miejsca i sposobu działania w powiązaniu z działaniami związków taktycznych wojsk lądowych;
- wskazywaniu obiektów rozpoznania;
- uprzedzaniu o wykonywaniu uderzeń przez wojska rakietowe i artylerię;
- informowaniu o przelotach własnych samolotów nad ugrupowaniem wojsk lądowych;
- wzajemnym informowaniu o sytuacji w rejonie działań bojowych.

1/ Problemy współdziałania lotnictwa z wojskami lądowymi określa "Instrukcja organizacji współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem frontowym w Zjednoczonych Siłach Zbrojnych państw uczestników Układu Warszawskiego". Sygn.Lot.1836/78, nr bibl. ASG WP - pf18687. Wzajemne rozpoznawanie organizuje się w oparciu o "Instrukcję o wzajemnym rozpoznawaniu się wojsk lądowych lotnictwa i sił morskich Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw - stron Układu Warszawskiego". Sygn. Szt.Gen. 1169/84, nr bibl. ASG WP - pf21540.

2. PRZYGOTOWANIE PUŁKU LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO DO DZIAŁAŃ BOJOWYCH

2.1. Właściwości pracy dowódcy i sztabu w procesie planowania działań bojowych

Pełny proces przygotowania plrt do działań bojowych obejmuje szereg przedsięwzięć i czynności dowódcy i sztabu pułku, do których zalicza się:

- otrzymanie zadania bojowego;
- analizę zadania i kalkulację czasu;
- sprecyzowanie zamiaru i jego ogłoszenie oraz udzielenie wytycznych przez dowódcę pułku dla zastępców, szefów służb i oficerów sztabu;
- wydanie zarządzeń wstępnych dla pododdziałów^{2/};
- ocenę sytuacji;
- planowanie zadań bojowych;
- uzgodnienie zagadnień współdziałania i powzięcie decyzji o działaniach bojowych;
- postawienie zadań bojowych pododdziałom /załogom rozpoznawczym/;
- organizowanie przygotowania załóg rozpoznawczych do wykonania zadań;
- kontrolę przygotowania personelu latającego i okazywanie niezbędnej pomocy;
- organizowanie dowodzenia załogami rozpoznawczymi i zabezpieczenia ich działań;
- organizowanie zbierania, opracowywania i przesyłania wyników rozpoznania powietrznego;
- pracę partyjno-polityczną;
- osiągnięcie gotowości do działań.

W zależności od charakteru zadania i czasu na przygotowanie pułku do działań, niektóre z wyżej przedstawionych przedsięwzięć mogą być pominięte. Jednakże, takie przedsięwzięcia jak: analiza zadania i ocena sytuacji, sprecyzowanie zamiaru i powzięcie decyzji, postawienie zadań, przygotowanie personelu latającego, organizowanie dowodzenia i opracowywania wyników rozpoznania powietrznego muszą przebiegać zawsze. Przy czym, najmniej czasu wymaga przygotowanie plrt do działań wtedy, gdy pułk znajduje się w wysokim stopniu gotowości bojowej, a sztab i personel latający posiadają doświadczenia bojowe.

W sytuacji gdy plrt dysponuje ograniczonym czasem na przygotowanie do działań, wówczas należy dążyć do równoległego wykonywania przedsię-

^{2/} Zarządzenia wstępne dla pododdziałów mogą być wysłane bezpośrednio po analizie zadania.

wzięć przygotowujących na szczeblu pułku i w pododdziałach.

Na przykład: analiza zadania przez dowódcę pułku może być prowadzona z udziałem szefa sztabu i zastępców dowódcy, a także szefów służb. Dzięki temu obejmuje również ocenę sytuacji, według elementów decyzji, co dowódcy pozwala na sprecyzowanie nie tylko zamiaru wykonania zadania, ale także zasadniczych elementów decyzji. Tym samym sztab może przystąpić do planowania działań, a także wysłać /przekazać/ do eskadr wstępne zarządzenie bojowe, w którym będzie zawarta ogólna treść zadań bojowych. Tym samym, w eskadrach również rozpocznie się proces przygotowania do działań, jeszcze przed powzięciem przez dowódcę pułku pełnej i ostatecznej decyzji o działaniach bojowych. Należy zaznaczyć, iż w miarę wypracowywania pozostałych elementów decyzji, niezbędne jest ich doprowadzanie do wykonawców.

Takie właśnie rozwiązanie jest stosowane również w układzie /modelu/ równoległej pracy sztabów WLF^{3/}. Należy jednak zaznaczyć, iż przy równoległej pracy sztabów WLF przedstawione rozwiązanie jest metodą pracy dowódcy i sztabu plrt, a nie wynika z deficytu czasu na przygotowanie pułku do działań.

Stosowanie metody równoległego przygotowania plrt do działań pozwala na wydłużenie czasu przygotowania załóg do wykonania zadań bojowych.

W warunkach natomiast dostatecznej ilości czasu na przygotowanie plrt do działań, celowo jest kolejno realizować wszystkie przedsięwzięcia podane wcześniej. Metoda pracy kolejnej pozwala również na wnikliwe i usystematyzowane rozwiązanie wszystkich zagadnień mających wpływ na wypracowywaną decyzję.

Analiza zadania

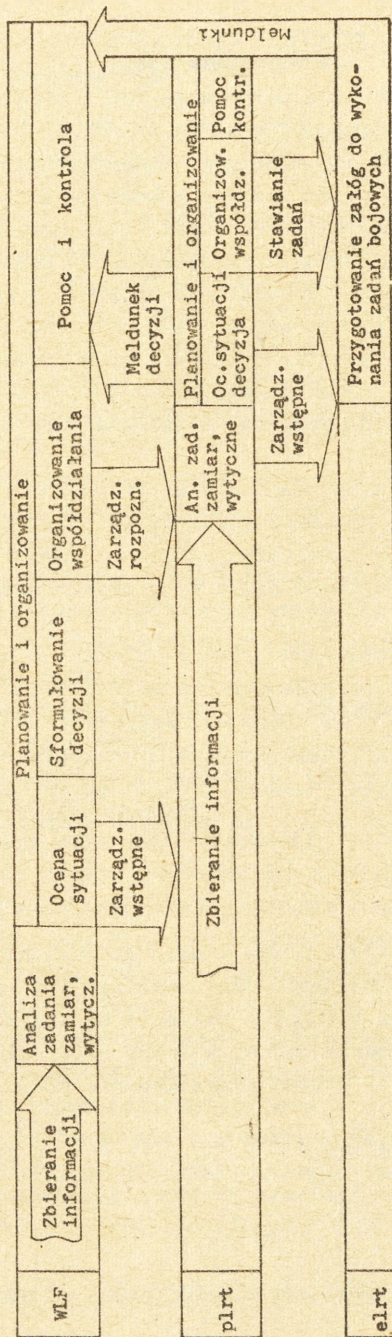
Analizę zadania bojowego prowadzi dowódca pułku w celu zrozumienia: zamiaru przełożonego, treści zadania i znaczenia jego realizacji w ramach zadań wykonywanych przez WLF; z kim i w jakim zakresie będzie realizowane współdziałanie w czasie wykonywania zadań, a także ustalenia niezbędnych przedsięwzięć usprawniających proces przygotowania pułku do jego wykonania.

Elementami składowymi analizy zadania są:

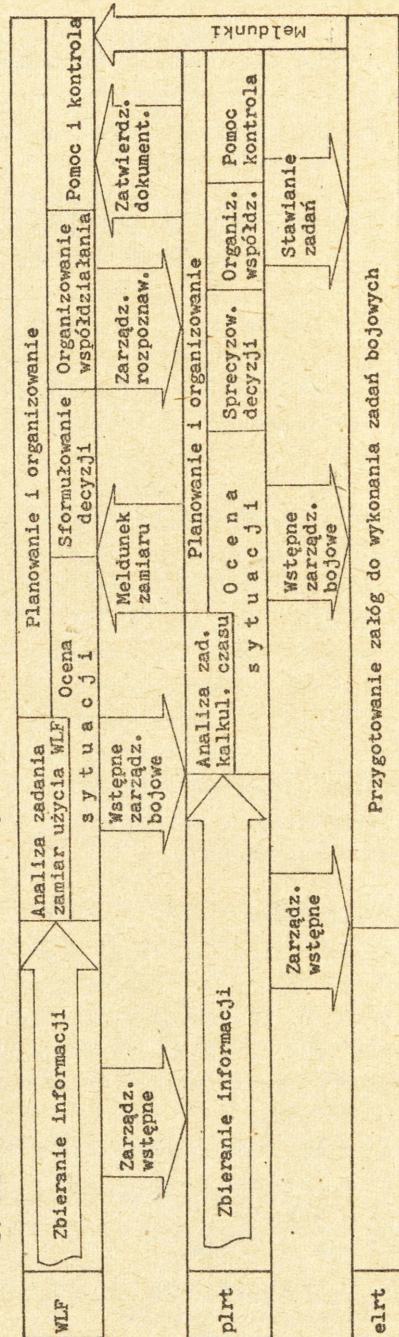
- zadanie szczebla nadrzędnego;
- zadanie własne;
- działania sąsiadów;

3/ Modele przygotowania plrt do działań przy równoległej pracy sztabów WLF pokazano - rys. 9.

A. MODEL KOLEJNEGO PRZYGOTOWANIA plrt DO DZIAŁAŃ

B. MODEL RÓWNOLEGEŁEGO PRZYGOTOWANIA plrt DO DZIAŁAŃ

Rys.9. Modele przygotowania plrt do działań

- warunki szczególne przygotowania pułku do działań i ich prowadzenia;
- kalkulacja czasu.

W wyniku analizy zadania bojowego, na podstawie wyciągniętych wniosków, dowódca pułku formułuje zamiar wykonania zadania bojowego.

W zamiarze wykonania zadania bojowego dowódca powinien przedstawić ogólne wnioski z oceny /wstępnej/ nieprzyjaciela, wojsk własnych i sąsiadów; określić sposób działań i ogólny podział wysiłku do wykonania poszczególnych zadań; ogólnie określić wykonawców i sposoby rozpoznania nakazanych obiektów; podać warianty uzbrojenia i wyposażenia rozpoznawczego samolotów; terminy realizacji głównych przedsięwzięć; a także w ogólnym zarysie dowodzenie załogami na ziemi i w powietrzu oraz sposób zbierania i opracowywania rezultatów rozpoznania.

W czasie kalkulacji czasu na przygotowanie pułku do działań uwzględniając czas otrzymania zadania, czas meldowania decyzji /zamiaru^{4/}/ i czas osiągnięcia gotowości do działań, dowódca pułku określa jakie przedsięwzięcia, w jakiej kolejności i w jakim terminie należy wykonać. Określa także, które z nich należy wykonać niezwłocznie na przykład: wysłanie zarządzenia wstępnego do eskadr, rekonesans lotniska przebazowania, nawiązanie łączności z współdziałającymi oddziałami itp.

Treść zarządzenia wstępnego do eskadr zależy od sposobu analizy zadania /z udziałem specjalistów lub bez ich udziału/ i stopnia szczególności zamiaru^{5/}. Z reguły w treści zarządzenia wstępnego podaje się dane dotyczące: nieprzyjaciela, charakteru zadań, rejonu działań i obiektów rozpoznania: uzbrojenia i wyposażenia rozpoznawczego samolotów czas i stopień gotowości do działań oraz czas i miejsce postawienia zadań.

Zamiar dowódcy pułku jest podstawą dla sztabu do rozpoczęcia planowania działań bojowych, a zarządzenie wstępne rozpoczyna proces przygotowania personelu latającego do wykonywania zadań.

Ocena sytuacji

Ocenę sytuacji w plrt prowadzi się w sposób ciągły, a po otrzymaniu konkretnego zadania bojowego dowódca pułku przeprowadza ją z punktu widzenia potrzeb wykonania tego właśnie zadania.

^{4/}-----
Przy równoległej pracy sztabów, przełożony może wysłuchać zamiaru działań, wówczas dowódca plrt nie melduje decyzji o działaniach bojowych.

^{5/} Jeżeli analiza zadania była prowadzona z udziałem specjalistów, a zamiar zawiera elementy decyzji, wówczas jest on podstawą do wysłania wstępnego zarządzenia bojowego.

Drugi etap oceny sytuacji dowódca pułku realizuje w oparciu o dane przygotowane przez oficerów sztabu i służb na podstawie wcześniej udzielonych im wytycznych. Dowódca pułku przeprowadza syntezę uzasadnionych wniosków i ujmuje je w formie decyzji o działaniach bojowych.

Całokształt oceny sytuacji obejmuje ocenę: nieprzyjaciela, wojsk własnych i warunków działań.

Ocena nieprzyjaciela

① Ocenę nieprzyjaciela prowadzi się według następujących elementów: wojska lądowe, marynarka wojenna, lotnictwo, obiekty rozpoznania, przeciwdziałanie środków OPL podczas wykonywania zadań bojowych.

② Oceniając wojska lądowe nieprzyjaciela, ocenia się ich położenie, ugrupowanie bojowe i charakter działań, a szczególnie środków przenoszenia broni masowego rażenia /w tym samolotów nosicieli broni jądrowej/ w pasie działania pułku oraz możliwe zmiany do czasu rozpoczęcia działań pułku.

③ *obiekty* Oceniając obiekty rozpoznania, należy brać pod uwagę ich położenie /oddalenie od rubieży styczności bojowej wojsk, odległości między obiektami/; charakterystykę /ruchliwość, rozmiary, kontrastowość itp./, a także możliwości ich rozpoznawania w danym terenie. W rezultacie oceny obiektów rozpoznania dowódca pułku określa potrzebną ilość sił i sposób rozpoznania każdego obiektu, a także obiekty, które można grupować w jednym locie /zadaniu/ dla załóg /par/ rozpoznawczych.

W czasie oceny możliwego przeciwdziałania środków OPL nieprzyjaciela określa się: na jakich rubieżach jego stacje radiolokacyjne mogą wykrywać samoloty pułku, na jakich kierunkach i na jakich wysokościach ich lotu; położenie stref rażenia przeciwlotniczych zestawów rakietowych /PZR/ w zależności od wysokości lotu samolotów, rzeźby terenu i typu rakiet przeciwlotniczych; jakie typy samolotów /szczególnie LM/ nieprzyjaciela i na jakich rubieżach mogą przechwytywać samoloty pułku w zależności od wysokości i kierunku ich lotu; możliwy charakter i stopień radioelektronicznego przeciwdziałania nieprzyjaciela. W rezultacie oceny tego elementu sytuacji dowódca pułku określa dogodne kierunki /osie tras/ i wysokości lotu samolotów rozpoznawczych oraz przedsięwzięcia mające na celu uniknięcie lub zmniejszenie przeciwdziałania środków obrony powietrznej nieprzyjaciela.

Ocena wojsk własnych

Ocena wojsk własnych obejmuje ocenę: wojsk lądowych /marynarki wojennej/, lotnictwa i możliwości bojowych pułku.

Ocena wojsk lądowych obejmuje ocenę ich położenia i charakteru działań w pasie działania pułku; przebieg i zmiany rubieży styczności bojowej wojsk; działań wojsk własnych w głębi ugrupowania nieprzyjaciela /desanty, operacyjne grupy manewrowe/; użycia broni masowego rażenia, sposób realizacji współdziałania.

Oceniając lotnictwo własne należy uwzględnić zadania i czas ich realizacji przez oddziały lotnictwa myśliwsko-bombowego, rozpoznawczego oraz śmigłowców bojowych ze szczególnym uwzględnieniem działań skierowanych na niszczenie /obezwładnianie/ środków OPL nieprzyjaciela; strefy i czas dyżurowania lotnictwa myśliwskiego; korytarze przelotów własnego lotnictwa; rozmieszczenie czynnych lotnisk, z których załogi pułku mogą korzystać w czasie wykonywania zadań bojowych.

Przy ocenie wojsk własnych, w uzasadnionych przypadkach, dowódca pułku osobiście lub poprzez sztab powinien nawiązać łączność z tymi związkami taktycznymi i oddziałami, z którymi będzie współdziałał i uzgadniał zagadnienia współdziałania.

Ocena możliwości bojowych własnej jednostki powinna uwzględniać stan i możliwości pułku w wykonaniu postawionego zadania bojowego w konkretnej sytuacji. Ocena ta powinna dotyczyć: ilości załóg i samolotów, stanu i stopnia gotowości bojowej pułku, poziomu wyszkolenia i doświadczenia personelu latającego oraz kompanii fotograficznej, stanu i zapasu środków materiałowo-technicznego zaopatrzenia, stanu systemu dowodzenia i obiegu informacji w pułku, lotnisk bazowania i możliwości wykorzystania lotnisk zapasowych i wysuniętych, możliwości obrony i ochrony oraz maskowania sił i środków pułku.

Ocena warunków działań

Ocena warunków działań obejmuje ocenę: czasu, przestrzeni /terenu/, warunków atmosferycznych oraz tych czynników sytuacji operacyjno-taktycznej, które bezpośrednio wpływają na wykonywanie przez załogi pułku zadań bojowych. W ramach tej oceny dowódca pułku wyciąga wnioski w zakresie: właściwości terenu i jego wpływu na wykonanie zadania /prowadzenie orientacji w locie po trasach i w rejonie działań bojowych, możliwości wykonywania lotu na małej wysokości/; możliwości maskowania obiektów rozpoznania; prawdopodobną pogodę w trakcie realizacji zadania; przewidywane /prawdopodobne/ kierunki i charakter działań

wojsk lądowych oraz rodzaj wykorzystywanych przez nie środków rażenia; prawdopodobne rejony skażeń i kierunki przemieszczania się obłoków promieniotwórczych; możliwości zabezpieczenia chemicznego pułku; czasy osiągnięcia i odtwarzania gotowości bojowej; najwcześniejszy i najpóźniejszy czas wykonania zadania w warunkach dziennych /szczególnie sposobem fotograficznym/; czasy opracowania i przesyłania wyników rozpoznania powietrznego; wpływ pory roku na wykonanie zadania bojowego.

W wyniku oceny sytuacji dowódca plrt podejmuje decyzję o działaniach bojowych, która powinna zawierać:

1. Myśl przewodnią: sposób /sposoby/ działania pułku; podział wysiłku według zadań i obiektów rozpoznania; kiedy, w jakim celu, jakimi grupami i jakimi sposobami wykonać poszczególne zadania; kierunek /rejon, obiekty/ głównego wysiłku rozpoznania; termin i czas osiągnięcia gotowości do działań.
2. Zadania dla eskadr: kiedy, w jakim składzie, pod którym dowództwem, jakie zadania wykonać /obiekty rozpoznania, jakie informacje uzyskać/, jakimi sposobami rozpoznawać; ładunek bojowy, czas i stopień gotowości bojowej; natężenie działań bojowych; sposób wykonania lotu, ugrupowanie bojowe, trasy i profile lotu, działanie w rejonach rozpoznania, wykonanie lotu powrotnego.
3. Współdziałanie z sąsiadami: wojskami lądowymi, lotnictwem, między eskadrami: kto, kiedy, z kim, w jakim miejscu i w jaki sposób współdziała; sposoby zapewnienia bezpieczeństwa własnych samolotów.
4. Zabezpieczenie działań bojowych: kto, jakimi siłami i w jaki sposób zabezpiecza wykonanie zadań.
5. Dowodzenie i kierowanie działaniami na ziemi i w powietrzu: kto i skąd dowodzi /punkty dowodzenia i kierowania, kompetencje/, sposób utrzymywania łączności, miejsce i rola zastępców dowódcy pułku, sposób przekazywania dowodzenia.
6. Sposób i kolejność przekazywania meldunków z rozpoznania oraz opracowywania rezultatów rozpoznania.

W przypadku prowadzenia działań bojowych z wykorzystaniem tylko konwencjonalnych środków rażenia, plrt powinien być przygotowany do szybkiego przeprowadzenia rozpoznania bezpośredniego w ramach zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego. Ilość sił i stopień ich gotowości bojowej do wykonania tego zadania określa sztab WLF, a dowódca pułku decyduje imiennie kto i w jakim czasie jest w gotowości bojowej.

Powziętą decyzję dowódca plrt melduje dowódcy /szefowi sztabu/ WLF osobiście lub przez techniczne środki łączności. Meldunek decyzji powinien być zwięzły i obejmować tylko zasadnicze jej elementy. W wypad-

ku ograniczonego czasu na przygotowanie plrt do działań oraz w układzie równoległej pracy sztabów, dowódca WLF może zrezygnować z wysłuchania meldunku decyzji, a będzie wymagał przedstawienia przez dowódcę plrt zamiaru wykonania zadania sprecyzowanego w wyniku analizy zadania i wstępnej oceny sytuacji.

2.2. Właściwości organizowania działań bojowych

Podstawą działalności organizacyjnej mającej na celu przygotowanie plrt do działań bojowych jest zadanie bojowe oraz zatwierdzony zamiar lub decyzja dowódcy o działaniach bojowych.

Proces organizowania działań bojowych w plrt przebiega według tych samych etapów i okresów, jak w innych oddziałach WLF. Ma jednak swoją specyfikę, która wynika z przeznaczenia plrt, charakteru zadań, sposobów działania pułku, sposobów wykonywania zadań bojowych oraz wymagań wobec rozpoznania powietrznego.

Zadania rozpoznawcze z reguły wymagają działania małych grup lub pojedynczych załóg rozpoznawczych, są rozciągnięte w czasie, przez co wykonywane w stale zmieniającej się sytuacji operacyjno-taktycznej.

Dlatego też, proces organizowania działań bojowych w plrt powinien uwzględniać konieczność przygotowywania do wykonania zadań małych grup i pojedynczych załóg realizujących odrębne zadania. Oprócz tego, dużym utrudnieniem w tym procesie jest to, że z reguły przebiega on w warunkach prowadzenia przez pułk działań bojowych, co angażuje część kierowniczego personelu pułku do ich zabezpieczenia.

Jednocześnie z prowadzeniem działań bojowych wypracowywana jest decyzja o kolejnych działaniach, a także jest realizowane przygotowanie załóg rozpoznawczych do wykonywania nowych zadań bojowych.

Należy dążyć, aby personel latający do czasu postawienia zadań bojowych znał aktualną sytuację operacyjno-taktyczną, rejonu i obiekty rozpoznania oraz inne dane, które można ująć w zarządzeniach wstępnych.

Specyfika organizowania działań bojowych w plrt stawia przed oficerami sztabu i szefami służb pułku wysokie wymagania w zakresie ciągłości, sumienności i operatywności w pracy. Muszą oni zawsze być gotowi do przedstawiania dowódcy pułku niezbędnych danych w zakresie swych specjalności i obowiązków służbowych. Danych tych, dowódca plrt może żądać już w czasie analizy zadania bojowego w sytuacji gdy tę analizę prowadzi z udziałem szefów służb.

Podstawowymi dokumentami bojowymi w plrt są: decyzja dowódcy o działaniach bojowych wraz z legendą, wstępne zarządzenia bojowe, rozkaz bojowy. Opracowanie ich wymaga wiele czasu. Dlatego też /głównie decyzja wraz z legendą/ opracowywane są sukcesywnie w miarę wypracowywania poszczególnych jej elementów, z wykorzystaniem wcześniej przygotowanych materiałów.

W planowaniu działań bojowych plrt szczególne znaczenie ma prawidłowe sporządzenie planowej tabeli lotów na rozpoznanie. Dokument ten opracowują, na podstawie decyzji dowódcy pułku, zastępca dowódcy pułku ds. liniowych /szkolenia/ wspólnie z kierownikiem sekcji rozpoznawczej.

Charakterystyczną właściwością planowej tabeli lotów na rozpoznanie jest to, iż oprócz zaplanowanych w niej elementów lotów /start, rozpoznanie, lądowanie/ są także inne dane takie jak: sposób rozpoznania, numery obiektów /rejonów/ rozpoznania, numery tras lotu, zabezpieczenie bojowe, trasy i rejon rozpoznania, sposoby współdziałania oraz inne dane niezbędne do wykonania zadań rozpoznawczych.

Planową tabelę lotów na rozpoznanie wykorzystuje dowódca pułku w czasie stawiania zadań personelowi latającemu oraz w trakcie kierowania działaniami bojowymi.

Sposób postawienia zadań bojowych w plrt uzależniony jest od charakteru zadania, czasu na organizowanie działań oraz bieżącej sytuacji pułku. W postawieniu zadań bierze udział cały personel latający przewidziany do wykonania zadań lub tylko dowódca eskadr.

Dowódca pułku stawiając zadania bojowe podaje:

- aktualne dane o położeniu i charakterze działań wojsk nieprzyjaciela /wojsk lądowych, marynarki wojennej, lotnictwa, systemu obrony powietrznej/, które mają wpływ na wykonanie przez pułk zadania bojowego;
- zadania sąsiadów i współdziałających z pułkiem oddziałów /pododdziałów/ innych rodzajów lotnictwa oraz kolejność i sposób współdziałania z nimi, a także dane o użyciu przez nasze wojska broni masowego rażenia w pasie /rejonie/ działania pułku;
- zadanie bojowe pułku i myśl przewodnią jego wykonania;
- zadania dla eskadr: czas, obiekty i rejony rozpoznania oraz prawdopodobne obiekty rozpoznania na wezwanie z pola walki;
- natężenie działań, ładunek bojowy, warianty zasobników rozpoznawczych, czas i stopień gotowości bojowej załóg wykonujących zadania w pierwszej kolejności, kolejność dyżurów do wykonywania zadań na wezwanie z pola walki;

- kolejność oraz sposób wykonania zadań bojowych: wykołowanie, start i zbiórka, osie tras, profile i warunki lotu, pokonywanie przeciwdziałania środków obrony powietrznej i stref skażonych, wyjście w rejon /na obiekty/ rozpoznania, powrót na własne lotnisko i lotniska zapasowe;
- przedsięwzięcia zabezpieczenia działań bojowych;
- sposób i kolejność kierowania załogami w powietrzu, przekazywania meldunków radiowych z powietrza, miejsce dowódcy, zastępcy dowódcy w powietrzu i na ziemi w czasie wykonywania zadań;
- sposób składania meldunków po lądowaniu załóg i przekazywanie fotomeldunków.

Jeżeli w stawianiu zadań uczestniczyli tylko dowódcy eskadr wówczas postawienie zadań personelowi latającemu odbywa się na szczeblu eskadry. Dowódca eskadry stawiając zadania podległemu personelowi latającemu podaje:

- niezbędne dane o nieprzyjacielu i wojskach własnych;
- zadania sąsiadów /innych eskadr/ i sposób współdziałania z nimi;
- zadania bojowe eskadry;
- zadania dla kluczy i załóg rozpoznawczych;
- kolejność uruchamiania, kołowania i startu oraz sposób zbiórki i ugrupowanie bojowe;
- trasy i profile lotu;
- przedsięwzięcia zabezpieczenia przed przeciwdziałaniem środków obrony powietrznej;
- taktykę działania w rejonach rozpoznania;
- strefy /rejon/ skażeń promieniotwórczych i sposób ich omijania /pokonywania/;
- wykorzystanie środków radiotechnicznych do wyjścia w rejon rozpoznania oraz nad własny teren i lotnisko;
- sposób rozpuszczenia grup oraz lądowania na lotnisku bazowania lub zapasowym;
- postępowanie załóg w szczególnych sytuacjach lotu;
- miejsce swoje i zastępców;
- sposób i kolejność składania meldunków z rozpoznania.

W toku działań bojowych plrt dowódca pułku może osobiście stawiać zadania poszczególnym załogom rozpoznawczym. Ma to miejsce szczególnie podczas wykonywania zadań na wezwanie z pola walki z gotowości bojowej nr 1 i 2.

W stawianiu zadań dla par /pojedynczych załóg/ szczególnie ważnymi cechami są konkretność i jednoznaczność treści zadań. Dowódca stawia-

jący załogę /parzę/ zadanie powinien określić: co, gdzie, w jakim czasie i zakresie rozpoznać, czas i stopień gotowości do wylotu; czas startu lub sygnał nakazujący wykonanie zadania; jakie dane, kiedy i komu przekazać przez radio z pokładu samolotu; kiedy i komu złożyć meldunek ustny po wylądowaniu. Jeżeli zadanie ma być wykonane sposobem wzrokowo-fotograficznym, to należy także podać: objekty, granice płaszczyzny lub odcinek fotografowania; sposób fotografowania, skalę zdjęć i procent pokrycia między zdjęciami /trasami/. Stawiając załodze zadanie na radioelektroniczne rozpoznanie powietrzne należy podać: odcinki trasy z włączoną aparaturą rozpoznawczą, wysokości lotu na tych odcinkach; warunki lotu i miejsca wykonania manewrów w czasie rozpoznania; punkty orientacyjne w terenie, które należy sfotografować.

Dowódca pułku /eskadry/ może pozostawić załogom rozpoznawczym inicjatywę w wyborze niektórych elementów sposobu wykonania zadania na przykład: wybór trasy, wyjście w rejon rozpoznania, sposób pokonania przeciwdziałania środków OPL nieprzyjaciela itp.

W każdym przypadku, stawiając zadania personelowi latającemu należy unikać podawania załogom tych elementów, które są im znane.

2.3. Zabezpieczenie działań bojowych

Zabezpieczenie działań bojowych pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego obejmuje przedsięwzięcia organizacyjne mające na celu optymalne wykorzystanie sił i środków pułku podczas wykonywania zadań bojowych. Zabezpieczenie to organizują sztab i szefowie służb na podstawie decyzji dowódcy pułku i wytycznych sztabu WLF.

Zabezpieczenie działań bojowych plrt obejmuje:

- rozpoznanie;
- pokonanie obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela;
- obronę przed bronią masowego rażenia;
- zabezpieczenie chemiczne;
- maskowanie;
- powszechną obronę przeciwlotniczą;
- ubezpieczenie;
- zabezpieczenie nawigacyjne;
- zabezpieczenie elektroniczne;
- zabezpieczenie meteorologiczne;
- zabezpieczenie topograficzne;
- zabezpieczenie tyłowe;
- zabezpieczenie techniczne;

- X
- zabezpieczenie lotniskowe;
 - ratownictwo załóg.

Rozpoznanie

Rozpoznanie w ramach zabezpieczenia działań bojowych plrt polega głównie na zdobywaniu informacji o nieprzyjacielu, a szczególnie o położeniu jego sił i środków obrony powietrznej, terenie i pogodzie w pasie działania pułku. Informacje te pułk uzyskuje z różnych źródeł rozpoznania wojskowego w formie komunikatów rozpoznawczych dostarczanych ze sztabu WLF oraz bezpośrednio z meldunków /radiowych i ustnych po lądowaniu/ załóg rozpoznawczych, a także z opracowań wyników rozpoznania fotograficznego i radioelektronicznego w toku prowadzenia przez pułk działań bojowych.

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego, którego zasadniczym celem działania jest zdobywanie danych o nieprzyjacielu dla potrzeb zabezpieczenia działań bojowych wojsk frontu, z reguły nie organizuje rozpoznania powietrznego na własną korzyść. Sporadyczne przypadki mogą dotyczyć rozpoznania terenu i pogody w rejonie działań, jednakże z zasady będzie wiązać się z rozpoznaniem obiektów nakazanych w zadaniu bojowym.

Pokonanie obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela

Pokonywanie obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela organizuje się w celu stworzenia lotnictwu frontowemu dogodnych warunków wykonywania zadań bojowych i uniknięcia /zmniejszenia/ strat własnych.

Pokonywanie OPL nieprzyjaciela przez załogi plrt obejmuje przedsięwzięcia zabezpieczenia przed wykryciem samolotów przez środki radiolokacyjne, przeciwdziałaniem naziemnych środków OPL i lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela.

Ze względu na specyfikę działań bojowych plrt /duża ilość wylotów małych grup i pojedynczych samolotów rozciągniętych w czasie/, organizowanie pokonywania OPL nieprzyjaciela przez załogi rozpoznawcze jest przedsięwzięciem trudnym i skomplikowanym. Wymaga bowiem znajomości nie tylko danych o aktualnym rozmieszczeniu środków obrony powietrznej nieprzyjaciela, ale także znajomości przedsięwzięć w tym zakresie organizowanych przez sztab WLF oraz czasów i sposobów wykonywania zadań przez inne rodzaje lotnictwa /głównie LMB/.

W plrt zbieraniem wszystkich informacji dotyczących systemu obrony powietrznej nieprzyjaciela zajmują się oficerowie sekcji rozpoznawczej. W oparciu o te dane szef strzelania powietrznego wspólnie z nawigatorem

X

pułku opracowują racjonalne w danej sytuacji sposoby pokonywania obrony powietrznej nieprzyjaciela. Starszy oficer operacyjny natomiast zbiera wszystkie informacje dotyczące przedsięwzięć realizowanych przez sztaby WLF i WLA w zakresie niszczenia /obezwładniania, dezorganizacji/ środków obrony powietrznej nieprzyjaciela, a także czasów i sposobów wykonywania zadań przez LMB. Wnioski wynikające z posiadanych informacji przekazywane są do wiadomości personelu latającego.

Niezależnie od wykorzystywania przez plrt wszystkich okoliczności sprzyjających pokonywaniu przeciwdziałania środków obrony powietrznej nieprzyjaciela przez załogi rozpoznawcze, zawsze aktualne będą sposoby polegające na omijaniu miejsc rozmieszczenia naziemnych środków OPL oraz lotnisk i stref dyżurowania LM nieprzyjaciela, a także stosowanie manewrów i środków walki radioelektronicznej.

Obrona przed bronią masowego rażenia i zabezpieczenie chemiczne

Obrona przed bronią masowego rażenia obejmuje kompleks przedsięwzięć realizowanych w plrt w celu zabezpieczenia stanu osobowego, sprzętu bojowego i urządzeń lotniskowych przed rażącym działaniem broni jądrowej, neutronowej, chemicznej i biologicznej lub maksymalnego zmniejszenia skutków ich użycia oraz zachowania zdolności bojowej i stworzenia warunków do wykonywania zadań bojowych.

Kompleks przedsięwzięć w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia stanowią przedsięwzięcia, które można podzielić na trzy grupy:

- a. Przedsięwzięcia w celu zmniejszenia zagrożenia uderzenia na lotnisko bazowania pułku:
 - rozśrodkowanie pułku na 2-3 lotniska;
 - maskowanie lotniska /lotnisk/ bazowania;
 - wykonanie przebazowania pułku w czasie bezpośredniego zagrożenia uderzeniem broni jądrowej.
- b. Przedsięwzięcia w celu zmniejszenia skutków uderzenia bronią masowego rażenia na lotnisko bazowania pułku:
 - uprzedzenie pułku o bezpośrednim zagrożeniu i rozpoczęciu działań z użyciem broni masowego rażenia;
 - rozśrodkowanie pododdziałów i sprzętu bojowego na lotnisku;
 - inżynierska rozbudowa lotniska z wykorzystaniem ochronnych i maskujących właściwości terenu;
 - określanie i likwidacja skutków uderzenia;
 - zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony stanu osobowego pułku w rejonach zniszczeń i pożarów.

X

c. Przedsięwzięcia zmniejszające skutki porażenia stanu osobowego przy działaniach pułku po uderzeniu na lotnisko:

- prognozowanie stref /rejonów/ porażenia, skażenia promieniotwórczego i chemicznego, zniszczeń, zatopień i pożarów;
- rozpoznanie skażeń i zakażeń;
- powiadomienie o skażeniach i zakażeniach;
- kompleksowe wykorzystanie indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed skażeniami;
- kontrola napromieniowania żołnierzy oraz stopnia ich skażenia, a także kontrola stopnia skażenia sprzętu bojowego, środków materiałowych, wody i żywności;
- zabiegi przeciwepidemiczne, sanitarnohigieniczne i profilaktyczne;
- zaopatrywanie stanu osobowego w środki ochronne.

W powyższym kompleksie przedsięwzięć szereg z nich jest realizowanych przez wyższe szczeble dowodzenia lub na polecenie przełożonych. Dowódca pułku, który jest osobiście odpowiedzialny za obronę przed bronią masowego rażenia, bierze je pod uwagę podczas podejmowania decyzji o działaniach bojowych. Sztab pułku w oparciu o decyzję dowódcy planuje przedsięwzięcia obrony przed bronią masowego rażenia oraz kontroluje ich wykonanie w pododdziałach.

Zasadniczymi przedsięwzięciami w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia, które powinny być realizowane siłami i środkami pułku i pododdziałów w interesie wykonania zadania bojowego są:

- powiadamianie na czas stanu osobowego o zagrożeniu użycia broni masowego rażenia;
- ciągłe prowadzenie rozpoznania skażeń i zakażeń w rejonie lotniska /lotnisk/ bazowania pułku;
- rozśrodkowanie i maskowanie stanu osobowego i sprzętu bojowego;
- utrzymywanie w stałej gotowości do użycia zbiorowych i indywidualnych środków ochrony;
- ciągłe informowanie załóg o sposobach działań w rejonach skażonych i zakażonych;
- ewidencjonowanie napromieniowania stanu osobowego pułku;
- kontrola wykonywania przedsięwzięć w powyższym zakresie.

Ponadto, sztab plrt daje pododdziałom wskazówki, które obejmują:

- główne czynności obrony pododdziałów przed bronią masowego rażenia; terminy i sposób ich wykonania oraz przydział sił i środków;
- przedsięwzięcia realizowane przez przełożonych na korzyść pułku;
- sposób zaopatrywania pododdziałów w środki ochrony przed skażeniami oraz w sprzęt i środki do rozpoznania i usuwania skażeń;

X

- sygnały powiadamiania o skażeniach i zakażeniach.

Podstawowym dokumentem obrazującym sytuację skażeń i zakażeń w rejonie lotniska bazowania i działań pułku jest mapa robocza szefa zabezpieczenia chemicznego pułku.

W czasie usuwania skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia sztab pułku przywraca naruszone dowodzenie pododdziałami, uściśla zadania rozpoznania skażeń i zakażeń, wyjaśnia sytuację w rejonach uderzeń jądrowych, ustala stan napromieniowania stanu osobowego i podejmuje przedsięwzięcia w celu przywrócenia zdolności bojowej eskadr i pododdziałów zabezpieczenia do wykonania przez nie zadań bojowych. W razie potrzeby organizuje wyprowadzenie pododdziałów z rejonów niebezpiecznego skażenia. Do wykonania tych prac organizuje się na szczeblu pułku specjalne grupy ratunkowo-ewakuacyjne.

Powszechna obrona przeciwlotnicza. ubezpieczenie i maskowanie

Powszechna obrona przeciwlotnicza oraz ubezpieczenie organizowane są w celu uniemożliwienia lub utrudnienia wykonania rozpoznania i uderzeń przez lotnictwo nieprzyjaciela, a także niedopuszczenia do niespodziewanych ataków grup dywersyjnych lub desantów na lotniska bazowania pułku.

Powszechną obronę przeciwlotniczą i ubezpieczenie lotnisk bazowania plrt organizuje własnymi siłami, jak również korzysta z ogólnego systemu OPL wojsk.

Na podstawie decyzji dowódcy pułku, sztab opracowuje plan obrony i ochrony lotnisk bazowania pułku, który obejmuje organizację obrony i ochrony; siły i środki wydzielone do tego celu oraz sposób ich użycia; osoby odpowiedzialne za wykonanie określonych przedsięwzięć oraz czynności składu osobowego na wypadek zagrożenia.

Plan obrony i ochrony lotniska sporządza się w formie graficznej i opisowej. Część graficzną stanowi schemat lotniska i przyległego terenu wraz z tymi elementami planu, które można wyrazić w tej formie. W części opisowej ujmuje się pozostałe elementy planu.

Zasadniczymi przedsięwzięciami w zakresie obrony lotniska bazowania plrt są:

- osłona lotniska przez lotnictwo myśliwskie i własne samoloty oraz naziemne środki OPL;
- uprzedzanie składu osobowego o zagrożeniu napadem z powietrza;
- system placówek /punktów oporu/ rozmieszczonych dookreślnie na dogodnych rubieżach i wzniesieniach terenowych;

- X
- system przeszkód inżynierskich na najbardziej zagrożonych kierunkach pomiędzy placówkami /punktami oporu/;
 - zorganizowanie odwodu do wzmocnienia obrony lotniska na zagrożonych kierunkach;
 - rozśrodkowanie sił i środków na lotnisku i w jego rejonie;
 - wykorzystanie schronów i ukryć do osłony składu osobowego, sprzętu i środków materiałowych.

Ochronę lotniska organizuje się w oparciu o zasady ujęte w Regulaminie Służby Garnizonowej i Wartowniczej Sił Zbrojnych PRL.

Na czas przemieszczenia i postoju w terenie rzutów naziemnego zabezpieczenia organizuje się ubezpieczenie marszu i postoju rzutu, które obejmuje:

- siły i środki do ubezpieczenia rzutu /elementów ugrupowania/;
- organizację stałej łączności organów ubezpieczających z ubezpieczanymi wojskami;
- ustalenie sygnałów współdziałania oraz sposobu ich przekazywania w wypadku zagrożenia i w czasie odpierania ataków nieprzyjaciela na ubezpieczone wojska;
- ustalenie sposobu współdziałania pomiędzy elementami rzutu w czasie odpierania ataków nieprzyjaciela;
- kontrolę pełnienia służb.

Szczególne znaczenie dla skutecznej obrony i ochrony lotniska mają przedsięwzięcia w zakresie maskowania.

Maskowanie wykonuje się w celu ukrycia przed nieprzyjacielem charakteru i rodzaju lotniska, działalności na nim; utrudnienia rozpoznania przez nieprzyjaciela ilości i typów samolotów oraz ich rozmieszczenia na lotnisku. Przedsięwzięcia w zakresie maskowania powinny zapewnić zmniejszenie strat spowodowanych ewentualnym uderzeniem nieprzyjaciela na lotnisko.

Maskowanie wykonuje się przez umiejętne wykorzystanie właściwości terenu, środków maskujących /maski, gałęzie drzew, przykrycia, farby itp./, a także przez umiejętne wykorzystanie środków radiotechnicznych; przestrzeganie zasad korespondencji radiowej i warunków lotu, ruchu i rozmieszczenia pojazdów mechanicznych, zaciemnienie itp.

Dowódca pułku, który osobiście odpowiada za maskowanie lotniska bazowania, powinien sprawdzać skuteczność maskowania przy pomocy własnych sił i środków.

Zabezpieczenie nawigatorskie, elektroniczne i topograficzne

Nawigatorskie zabezpieczenie działań bojowych plrt organizuje starszy nawigator pułku przy współpracy z innymi szefami służb w celu stworzenia warunków, umożliwiających bezpieczne i skuteczne wykonywanie zadań bojowych.

Przedsięwzięcia zabezpieczenia nawigatorskiego realizuje się w okresie przygotowania plrt do działań bojowych oraz w okresie wykonywania zadań bojowych.

Do zasadniczych przedsięwzięć zabezpieczenia nawigatorskiego w okresie przygotowania plrt do działań bojowych zalicza się:

- organizowanie studiowania przez załogi rozpoznawcze sytuacji nawigacyjnej w rejonie działań bojowych pułku;
- utrzymywanie nawigacyjno-pilotażowego wyposażenia samolotów i osobistego wyposażenia nawigatorskiego personelu latającego w stałej gotowości do lotów;
- organizowanie wykorzystania naziemnych środków radiotechnicznych i ubezpieczenia lotów;
- opracowanie i meldowanie dowódcy pułku danych nawigatorskich, obliczeń wniosków i propozycji potrzebnych do powzięcia decyzji o działaniach bojowych;
- nawigatorskie przygotowanie personelu latającego i naziemnego personelu nawigatorskiego do wykonania zadań zgodnie z decyzją dowódcy.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem działań bojowych, służba nawigatorska pułku ustala /uściśla/ sposób wykonania zadań pod względem nawigatorskim, biorąc pod uwagę aktualną sytuację taktyczno-nawigacyjną i doprowadza ewentualne zmiany w sposobie wykonywania zadań do wiadomości personelu latającego.

Podczas wykonywania zadań bojowych zabezpieczenie nawigatorskie w głównej mierze polega na:

- śledzeniu zmian w sytuacji taktyczno-nawigacyjnej i powiadamianiu o nich zainteresowanych wykonawców zadań;
- kontroli prawidłowości rozmieszczenia i pracy środków radiotechnicznych i ubezpieczenia lotów;
- udzielaniu pomocy załogom, które utraciły orientację geograficzną;
- wyciąganie wniosków z przebiegu działań w celu doskonalenia zabezpieczenia nawigatorskiego kolejnych działań bojowych pułku.

Naziemne elektroniczne zabezpieczenie działań bojowych plrt organizuje szef sztabu pułku według wytycznych dowódcy, a bezpośrednim realizatorem jest dowódca batalionu łączności i ubezpieczenia lotów.

X

Zabezpieczenie elektroniczne realizuje się przy wykorzystaniu środków łączności, ubezpieczenia lotów oraz środków radiolokacyjnych. Środkami tymi zapewnia się dowodzenie pododdziałami na ziemi oraz załogami w powietrzu; kierowanie lotami w rejonie lotniska; śledzenie samolotów na trasach lotu oraz rozpoznawanie samolotów własnych i współdziałających.

Zabezpieczenie topograficzne w plrt organizuje i jest za nie odpowiedzialny starszy nawigator pułku. Polega ono na zaopatrywaniu sztabu i personelu latającego w niezbędne mapy i plany oraz inne dokumenty graficzne, zawierające dane o terenie i jego właściwościach.

Zabezpieczenie meteorologiczne

Zabezpieczenie meteorologiczne w plrt organizowane jest dla potrzeb prowadzenia działań bojowych w rzeczywistych warunkach atmosferycznych z zachowaniem bezpieczeństwa lotów.

Zabezpieczenie meteorologiczne organizuje i realizuje służba meteorologiczna pułku. Wykorzystuje ona dane z własnej stacji meteorologicznej i dane napływające od służby meteorologicznej WLF.

Zabezpieczenie meteorologiczne działań bojowych plrt polega na:

- udzielaniu dowódcy pułku informacji w zakresie niezbędnym do prawidłowej oceny warunków atmosferycznych i przewidywanych ich zmian;
- informowaniu personelu latającego o stanie i przewidywanych zmianach pogody w rejonach wykonywania zadań bojowych;
- terminowym ostrzeganiu stanowiska dowodzenia pułku oraz personelu latającego o możliwości pogorszenia się warunków atmosferycznych;
- dostarczaniu informacji meteorologicznej dla oceny sytuacji promieniotwórczej na ziemi i w powietrzu.

W przypadku przerw w dopływie informacji z innych stacji meteorologicznych WLF, lub wątpliwości co do prognozy pogody w rejonie działań bojowych, dowódca stacji meteorologicznej pułku występuje do dowódcy pułku z wnioskiem w zakresie lotniczego rozpoznania pogody. W przypadku organizowania lotniczego rozpoznania pogody, szef służby meteorologicznej pułku bierze udział w przygotowaniu wyznaczonej do tego celu załogi.

Niezależnie od tego załogi rozpoznawcze plrt, wykonując zadania bojowe, obowiązane są prowadzić obserwację pogody w czasie całego lotu, a jej wyniki meldować w sposób ustalony przez dowódcę pułku.

Zabezpieczenie tyłowe, techniczne i lotniskowe

Zabezpieczenie tyłowe w plrt organizuje, zgodnie z decyzją dowódcy pułku, dowódca bzaop, zastępca dowódcy współpracując w tym zakresie z pozostałymi zastępcami i szefami służb pułku.

Zabezpieczenie tyłowe obejmuje przedsięwzięcia mające na celu utrzymanie zdolności pułku do prowadzenia działań bojowych oraz stworzenie dla składu osobowego pułku odpowiednich warunków bytowania i realizacji zadań.

Do zasadniczych przedsięwzięć zabezpieczenia tyłowego zalicza się:

a. W zakresie materiałowym:

- zaopatrywanie pułku w środki materiałowe typu ogólnowojskowego i lotniczego oraz ich dowóz;
- zagospodarowywanie zasobów miejscowych i zdobycznych środków materiałowych.

b. W zakresie gospodarczo-bytowym:

- działalność produkcyjno-usługowa /produkcja chleba, przygotowywanie gorącej strawy, kąpiel, pranie itp./;
- organizowanie zakwaterowania składu osobowego.

c. W zakresie medycznym:

- profilaktyka i pomoc medyczna;
- leczenie i ewakuacja chorych, rannych i porażonych;
- badania lekarskie personelu latającego przed lotami;
- przeciwdziałanie epidemiom;
- udział w likwidacji skutków uderzenia bronią masowego rażenia.

Zabezpieczenie techniczne działań bojowych plrt organizuje się w celu zapewnienia stałej gotowości sprzętu bojowego i technicznego oraz środków bojowych do wykorzystania w działaniach bojowych, a także przygotowania składu osobowego pułku do prawidłowej ich obsługi i eksploatacji na ziemi i w powietrzu.

Do głównych przedsięwzięć zabezpieczenia technicznego należą:

a. W zakresie inżynieryjno-lotniczym:

- przygotowanie personelu inżynieryjno-lotniczego do eksploatacji, obsługi technicznej i remontu sprzętu bojowego;
- kontrola i analiza stanu technicznego sprzętu bojowego oraz wykonanie przedsięwzięć profilaktycznych;
- wykonanie określonych obsług i remontów oraz przygotowanie samolotów do lotów zgodnie z charakterem zadań bojowych;
- określanie potrzeb środków materiałowych do wykonania zadań bojowych i prawidłowe ich wykorzystywanie;

- X
- wykonywanie we właściwym czasie zabiegów specjalnych na sprzęcie lotniczym;
 - ewakuacja samolotów z miejsc przymusowego lądowania;
 - przygotowanie personelu latającego do prawidłowej eksploatacji i pełnego wykorzystania możliwości sprzętu lotniczego i wyposażenia rozpoznawczego.

b. W zakresie materiałowo-technicznym:

- zaopatrywanie w uzbrojenie, sprzęt techniczny i techniczne środki bojowe;
- zaopatrywanie w techniczne środki materiałowe;
- ewakuacja i remont sprzętu technicznego oraz zagospodarowywanie zdobyczy wojennych.

c. W zakresie sprzętu zabezpieczenia naziemnego - utrzymanie stałej sprawności technicznej i eksploatacyjnej pojazdów mechanicznych, agregatów oraz innego rodzaju sprzętu technicznego.

Zabezpieczenie lotniskowe stanowi kompleks przedsięwzięć wykonywanych na lotnisku w zakresie bezpośredniego zabezpieczenia działań bojowych, jak również czynności związane z przygotowaniem i utrzymaniem w stałej gotowości eksploatacyjnej lotniska do wykonywania lotów w różnych warunkach atmosferycznych, niezależnie od pory doby i roku.

Ratownictwo załóg

Ratownictwo załóg organizuje się w celu udzielania pomocy załogom samolotów w przypadku opuszczenia przez nie samolotu lub przymusowego lądowania oraz zabezpieczenia ich szybkiego powrotu do pułku.

Pomoc ta organizowana jest przez sztab WLF i realizowana przez siły i środki wydzielane do służby ratowniczej, a także siłami i środkami pułku zgodnie z decyzją dowódcy pułku.

Ratownictwo załóg samolotów obejmuje:

- zaopatrywanie załóg w indywidualne środki ratownicze;
- przygotowanie i praktyczne ćwiczenia personelu latającego w zakresie wykorzystywania środków ratowniczych;
- opanowanie przez wszystkie załogi samolotów pułku ustalonych sygnałów i sposobu posługiwania się nimi;
- organizację osłony załóg i samolotów, które uległy awarii w powietrzu lub przymusowo lądowały na terenie nieprzyjaciela i szybkie ich wyprowadzanie na własne terytorium;
- poszukiwanie i ratowanie załóg, które opuściły samolot lub lądowały przymusowo na własnym terytorium.

2.4. Przygotowanie załóg rozpoznawczych do wykonania zadań bojowych

Przygotowanie załóg rozpoznawczych do wykonywania zadań bojowych ma charakter ciągły. Zasadnicza jednak część tego procesu przebiega w etapie organizowania działań bojowych plrt.

W celu sprawnego i wszechstronnego przygotowania załóg rozpoznawczych do wykonania zadań, w okresie poprzedzającym ich otrzymanie, organizuje się studiowanie przez personel latający pułku informacji /danych/ dotyczących:

- naziemnej i powietrznej sytuacji w rejonie lotniska i w rejonie przyszłych działań bojowych;
- bazowania i taktyki działania lotnictwa nieprzyjaciela, głównie LM;
- położenia i możliwości środków OPL nieprzyjaciela oraz optymalnych sposobów pokonywania ich przeciwdziałania;
- charakteru pracy i możliwości środków WRE nieprzyjaciela;
- położenia, charakteru cech rozpoznawczych prawdopodobnych obiektów rozpoznania, a także sposobów i metod ich poszukiwania i rozpoznawania.

Oprócz tego, personel latający studiuje /analizuje/ dane dotyczące wojsk własnych, które głównie dotyczą:

- położenia stref dyżurowania /działania/ LM oraz stref rażenia naziemnych środków OPL;
- właściwości naprowadzania i możliwości wykorzystania środków radiotechnicznych i radiolokacyjnych;
- sposobów obejścia obłoków promieniotwórczych i działania przy wymuszonym przelocie przez nie;
- organizacji startu i lądowania na lotnisku bazowania i na lotniskach zapasowych;
- systemu dowodzenia ze stanowiska dowodzenia pułku i punktów dowodzenia WLF i WLA, a także zasady i sposoby współdziałania oraz sygnały rozpoznawcze i wskazywania.

Szczególnie ważnym zagadnieniem na tym etapie przygotowania jest analiza przez załogi swoich czynności na wypadek lądowania lub opuszczenia samolotu na terytorium własnym albo nieprzyjaciela oraz w innych szczególnych sytuacjach lotu.

Wraz z postawieniem konkretnych zadań bojowych eskadrom i załogom rozpoznawczym - przygotowanie załóg do wykonania zadań bojowych odbywa się indywidualnie i szczegółowo. Obejmuje bowiem czynności i treść wynikające właśnie z konkretnych zadań każdej załogi.

W zakres przygotowania załóg rozpoznawczych do wykonania zadania bojowego między innymi wchodzi:

- studiowanie zadania bojowego, sytuacji i danych o obiekcie /obiek-
tach/ rozpoznania;
- dokonanie niezbędnych obliczeń, kalkulacji i przygotowanie mapy do
lotu na rozpoznanie;
- opanowanie kolejności i sposobu kołowania, startu, lotu po trasie
do rejonu rozpoznania i powrotnej oraz lądowania;
- dobór i opanowanie taktyki pokonania przeciwdziałania środków obrony
powietrznej nieprzyjaciela oraz prowadzenia rozpoznania nakazanych
obiektów;
- opanowanie sposobu wykorzystania punktów dowodzenia lotnictwem środ-
ków łączności i ubezpieczenia lotów; sposobu i sygnałów współdzia-
łania.

W przygotowaniu personelu latającego plrt do wykonania zadań biorą udział oficerowie sztabu i szefowie służb pułku, którzy nadzorują jego przebieg i udzielają niezbędnej fachowej pomocy w zakresie swoich specjalności.

Bezpośrednio przed osiągnięciem gotowości pułku do działań bojowych dokonuje się przeglądu lekarskiego personelu latającego; udziela informacji o aktualnych warunkach wykonania zadań; załogi rozpoznawcze sprawdzają i uaktualniają obliczenia nawigatorskie, dokonują sprawdzenia i przyjęcia samolotów, ustawiają dane na celownikach i aparaturze rozpoznawczej.

Do najważniejszych zagadnień w przygotowaniu załóg rozpoznawczych do wykonania zadań bojowych należą: wybór najbardziej celowych sposobów rozpoznania /o ile nie były określone w zadaniu/, określenie wariantu /modelu/ pokonania przeciwdziałania środków OPL nieprzyjaciela oraz sposobu działania w rejonie /nad obiektem/ rozpoznania. Zagadnienia te, muszą być rozwiązywane w oparciu o dokładne obliczenia, z uwzględnieniem możliwości pilotażowych samolotu, jego wyposażenia rozpoznawczego, uzbrojenia i środków radioelektronicznego przeciwdziałania. W rezultacie dokonanych obliczeń i wszechstronnego przygotowania do lotu bojowego, załoga rozpoznawcza powinna sporządzić i pamięciowo opanować dokładny plan swojego działania od startu do lądowania samolotu.

Wysokie wymagania w zakresie dogłębnego i dokładnego przygotowania się każdej załogi /grupy/ rozpoznawczej, przy występującym jednocześnie deficycie czasu, powoduje konieczność udzielania załogom wszechstronnej pomocy przez sztab pułku. W tym celu, w plrt może być stworzona grupa analityczno-obliczeniowa, która zajmuje się wykonywaniem

obliczeń i opracowywaniem wskazówek dla załóg rozpoznawczych w zakresie pokonywania przeciwdziałania środków obrony powietrznej nieprzyjaciela. Pełny zakres tej pomocy może obejmować graficzno-analityczne modelowanie lotu załóg pułku na poszczególnych trasach ich lotu.

Przygotowanie plrt do działań bojowych kontroluje dowódca pułku przy udziale wyznaczonych oficerów. Kontrolą obejmuje się przygotowanie personelu latającego i pozostałego składu osobowego pułku, zabezpieczenie ciągłości dowodzenia pododdziałami i załogami rozpoznawczymi w czasie działań bojowych, przygotowanie sprzętu bojowego, środków zabezpieczenia i ubezpieczenia lotów, organizację i sposób zbierania i opracowywania wyników rozpoznania powietrznego.

3. PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ PUŁK LOTNICTWA ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO

3.1. Osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego realizując bieżące zadania szkoleniowe, utrzymuje jednocześnie zdolność do podjęcia i wykonywania zadań bojowych zgodnie ze swoim przeznaczeniem. Inaczej mówiąc, plrt zawsze zachowuje gotowość bojową, a wyraża się ona w tym, iż jego siły i środki są w określonym zakresie przygotowane do prowadzenia działań bojowych.

Gotowość bojowa plrt jest ściśle określona wymaganiami jednego z czterech stanów gotowości bojowej, obowiązujących w całych Siłach Zbrojnych PRL, to jest: stałej, podwyższonej, zagrożenia wojennego oraz pełnej gotowości bojowej.

Przejścia plrt z aktualnego do innego stanu gotowości bojowej dokonuje się na podstawie rozkazów /zarządzeń/ przekazywanych dyżurnej służbie operacyjnej /DSO/ przy pomocy określonych sygnałów lub bezpośrednio dowódcy pułku. Rozkaz lub ustalony sygnał nakazuje rozpoczęcie realizacji określonych przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia przez pułk nakazanego stanu gotowości bojowej. Realizacja ich w określonej kolejności, miejscu i czasie jest właśnie procesem osiągnięcia zarządzonego stanu gotowości bojowej.

Przechodzenie plrt ze stanu stałej gotowości bojowej do wyższych stanów gotowości bojowej może odbywać się stopniowo do kolejnego wyższego stanu lub bezpośrednio do stanu pełnej gotowości bojowej, z pominięciem stanów pośrednich. Sposób osiągnięcia przez pułk wyższych stanów gotowości bojowej przedstawia się w dokumencie pod nazwą: "Plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej plrt".

W stanie stałej gotowości bojowej w pułku prowadzi się codzienną działalność szkoleniową, zachowując jednocześnie zdolność do wykonywania określonych zadań bojowych siłami czasu pokoju. Zdolność tę zapewnia się przez utrzymywanie całodobowych dyżurów służb dyżurnych w garnizonie, na lotnisku bazowania i zapasowym; utrzymywanie w garnizonie personelu latającego, technicznego i zabezpieczającego w ilości umożliwiającej, osiągnięcie gotowości bojowej rzutu bojowego i rzutów naziemnego zabezpieczenia w stopniu i czasie określonym dla danego stanu gotowości bojowej; W pełnej sprawności technicznej utrzymuje się co najmniej 80% sprzętu uzbrojenia, środków transportu oraz wyposażenia, znajdującego się w ewidencji pułku. Żołnierze służby zasadniczej, według

stanu ewidencyjnego, w ilości 50% w rejonie zakwaterowania i 20% w obrębie garnizonu są w gotowości do wykonywania przewidywanych zadań. W gotowości eksploatacyjnej utrzymuje się obiekty i urządzenia stałe oraz wyposażenie punktu kontrolno-informacyjnego /PKI/, punktu przyjęcia i rozdziału transportu /PRT/, pośrednich punktów zbiórki /PPZ/ i pododdziałowych punktów wyposażenia /PPW/. W miejscach pełnienia służb dyżurnych, utrzymuje się środki łączności w gotowości do przyjęcia i przekazania rozkazów, zarządzeń i sygnałów oraz informacji operacyjnej. Na lotnisku zapasowym utrzymuje się niepełną komendę lotniska zapasowego /NKLZ/.

Stan podwyższonej gotowości bojowej wprowadza i osiąga się w sposób skryty /najczęściej pod pozorem ćwiczeń/ bez ogłaszania alarmu. Jego wprowadzenie ma na celu przygotowanie pułku do szybszego osiągnięcia przez pułk stanu pełnej gotowości bojowej. Plrt w stanie podwyższonej gotowości bojowej pozostaje w miejscu stałej dyslokacji.

W stanie podwyższonej gotowości bojowej wprowadza się całodobowe dyżury zmian bojowych na stanowisku dowodzenia pułku, wzmacnia się zmiany dyżurne i służby na węzle łączności, obiektach i sprzęcie, uruchamia się nakazany system łączności. Samoloty uzbraja się i maskuje w strefach rozśrodkowania; przygotowuje się do użycia drugą jednostkę ogniową konwencjonalnych środków rażenia. 1/3 sił rzutu bojowego osiąga gotowość bojową nr 2 w czasie 4 godz., a pozostałe siły gotowość bojową nr 3 w czasie do 8 godzin. Uzbrojenie i sprzęt techniczny zapasu nienaruszalnego doprowadza się do pełnej sprawności, a ruchome zapasy środków materiałowych i technicznych załadowuje się na posiadany transport samochodowy. Przygotowuje się środki rażenia i sprzęt przewidziany do załadowania na transport powietrzny. W ustalonym miejscu formowana jest kolumna UKLZ, która na rozkaz przełożonego po czasie 4 godzin wychodzi na lotnisko zapasowe. Elementy czołówki zabezpieczenia osiągną gotowość do wymarszu na lotnisko operacyjne /wskazane/ lub do rejonu alarmowego, jednakże bez formowania kolumny.

Przygotowuje się miejsca, a w miarę potrzeb, skoszarowuje się kadrę zawodową. Szkolenie lotnicze realizowane jest kolejno eskadrami. W tym stanie gotowości bojowej, zatrzymuje się żołnierzy rezerwy odbywających przeszkolenie oraz sprzęt pobrany z gospodarki narodowej; wstrzymuje się zwalnianie żołnierzy, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową i zgodnie z planem prowadzi się wcielanie młodego rocznika. Uaktualniane są dokumenty mobilizacyjne, zapotrzebowania do WKU do uzupełnienia braków w stanie osobowym czasu pokojowego.

W trakcie osiągania stanu podwyższonej gotowości bojowej, sprawdza się gotowość sztabu i wydzielonych ze składu osobowego pułku ludzi do

wykonania zadań mobilizacyjnych oraz gotowość zakładów pracy do realizacji zadań i świadczeń na rzecz jednostki. Magazyny przygotowuje się do sprawnego wydania pododdziałom lub ewakuacji do rejonu alarmowego zapasów materiałowych i technicznych. Czas realizacji wszystkich przedsięwzięć przewidzianych podczas osiągnięcia stanu podwyższonej gotowości bojowej nie może przekroczyć 12 godzin.

W stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego, plrt rozśrodkowuje się na lotnisku stałym, zapasowym i w rejonie alarmowym osiągając gotowość do wykonywania zadań bojowych zgodnie z jego przeznaczeniem. Rzut bojowy osiąga gotowość bojową nr 1, przy czym siłami 1/3 w czasie 2 godz. 30 min, a pozostałymi siłami w czasie 8 godzin^{6/}. W trybie alarmowym przeprowadza się rozwinięcie pułku do etatu wojennego. Rozwija się system łączności w przygotowanym i umocnionym stanowisku dowodzenia utrzymując środki łączności radiowej w reżimie pracy, jak w stanie stałej gotowości bojowej. Przygotowuje się do użycia wszystkie rodzaje uzbrojenia i sprzętu technicznego.

Pierwszy rzut naziemnego zabezpieczenia przemieszcza się do zapasowego rejonu alarmowego; II rzut naziemnego zabezpieczenia rozśrodkowuje i maskuje się w rejonie lotniska /z wyjątkiem sił i środków biorących udział w obsłudze sprzętu bojowego/. UKLZ po dwóch godzinach przemieszcza się na lotnisko zapasowe. Rzut bojowy rozśrodkowuje się na lotnisku stałym i zapasowym /DOL, wyznaczonym lotnisku/^{7/}. Realizuje się szkolenie lotnicze w ograniczonym zakresie /tylko dla wznowienia nawyków lub ich podtrzymania/.

W stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego, rozwija się wszystkie elementy bazy mobilizacyjnej i uzupełnia do etatów wojennych jednostki mobilizowane przez pułk; wstrzymuje się wcielanie młodego rocznika, a żołnierzy nie będących na przydziałach mobilizacyjnych skierowuje się do macierzystych WKU; pobiera się sprzęt techniczny i wyposażenie przechowywane poza rejonem rozmieszczenia pułku. Ponadto realizuje się przedsięwzięcia przewidziane podczas osiągnięcia przez pułk stanu podwyższonej gotowości bojowej.

W stanie pełnej gotowości bojowej następuje pełne mobilizacyjne rozwinięcie pułku i jednostek mobilizowanych przez pułk. Plrt osiąga najwyższą gotowość do wykonywania zadań bojowych zgodnie z operacyjnym

6/ W przypadku osiągnięcia stanu gotowości bojowej zagrożenia wojennego lub stanu pełnej gotowości bojowej ze stanu podwyższonej gotowości bojowej, całość rzutu bojowego osiąga gotowość bojową nr 1 w czasie 1,5 godziny.

7/ Na rozkaz dowódcy Wojsk Lotniczych.

przeznaczeniem. W stanie pełnej gotowości bojowej realizuje się przedsięwzięcia przewidziane dla niższych stanów, a ponadto: I rzut naziemnego zabezpieczenia kieruje się do zasadniczego rejonu alarmowego lub na wyznaczone lotnisko; pojazdy mechaniczne oznakowuje się według zasad obowiązujących w czasie "W". Na rozkaz dowódcy Wojsk Lotniczych przebazowuje się rzut bojowy na wskazane lotnisko; organizuje się rekonesans wyznaczonych dróg marszu; przechodzi się na gospodarkę wojenną i wojenne zaopatrywanie; rozkonserwuje i uzbraja się samoloty będące w rezerwie, rozbudowuje się pod względem inżynieryjnym zasadniczy rejon alarmowy i lotniska bazowania.

Wyższe stany gotowości bojowej wprowadzane są rozkazem ministra obrony narodowej lub zarządzeniem szefa Sztabu Generalnego WP. W celach szkoleniowych ma prawo je wprowadzać dowódca WL, jednakże z ograniczeniami czasu "P". W sytuacji wyjątkowej, na przykład: zaskakujące uderzenie nieprzyjaciela, dowódca pułku ma prawo zarządzić pełną gotowość bojową dla pułku. O powzięciu takiej decyzji dowódca plrt niezwłocznie melduje dowódcy wojsk lotniczych.

W trakcie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej należy przestrzegać zasad skrytości, maskowania i terminowości realizacji przedsięwzięć.

3.2. Przebazowanie pułku

W okresie pokoju pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego bazuje na lotnisku stałym, mając jednocześnie przydzielone lotnisko zapasowe lub drogowy odcinek lotniskowy /DOL/.

W planie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej plrt ujęte są warianty przebazowania pułku /części sił/ na lotnisko zapasowe /DOL/ albo lotnisko operacyjne. Warianty przebazowania uwzględniają porę doby i warunki atmosferyczne. Dlatego, całość sił i środków pułku, już w okresie pokoju podzielona jest na rzut bojowy /powietrzny^{8/}/ oraz I i II rzuty naziemnego zabezpieczenia.

Rzut bojowy stanowią samoloty bojowe i szkolno-bojowe oraz personel latający.

I rzut naziemnego zabezpieczenia obejmuje czołówkę zabezpieczenia /główne siły i środki etatu pokojowego/ oraz pozostałość rzutu, w tym część sił uzupełniana trybem alarmowym.

^{8/} Rzut powietrzny stanowią wszystkie samoloty bojowe, szkolno-bojowe, szkolno-treningowe, transportowe, łącznikowe oraz śmigłowce, będące w uzbrojeniu pułku oraz przydzielane na czas przebazowania.

II rzut naziemnego zabezpieczenia stanowią:

- niepełna komenda lotniska zapasowego /NKLZ/;
- uzupełnienie komendy lotniska zapasowego /UKLZ/;
- pozostałość rzutu /część sił i środków etatu pokojowego i uzupełnienie trybem normalnym/.

W składzie każdego rzutu naziemnego zabezpieczenia jest 50% sił i środków pułku, które są w stanie zabezpieczyć działania bojowe plrt.

Ponadto, ze składu sił i środków pułku /w wypadku wyjścia pułku na kierunek operacyjny/, wydziela i organizuje się komendę lotniska stałego /KLS/, tak, aby była ona w stanie przyjmować i odtwarzać gotowość bojową klucza samolotów oraz zapewnić przyjęcie i ochronę obiektów lotniskowych.

W okresie zagrożenia wojennego lub w początkowym etapie wojny plrt przebazowuje się na lotnisko operacyjne. Ma ono na celu uniknięcie rozpoznania i zniszczenia samolotów na ziemi oraz przybliżenie bazowania pułku do rejonu działań, a tym samym poprawę jego możliwości przestrzennych.

Podczas działań bojowych plrt bazuje na dwóch lotniskach lub na jednym lotnisku i DOL. Na jednym z lotnisk rozmieszcza się dwie eskadry, jeden z rzutów naziemnego zabezpieczenia i część kompanii fotograficznej /jeden - dwa plutony/, w rejonie lotniska organizuje się stanowisko dowodzenia pułku. Na drugim lotnisku /DOL/ rozmieszcza się jedną z eskadr wraz z niezbędnymi siłami i środkami wydzielonymi z rzutu naziemnego zabezpieczenia, jeden pluton fotograficzny oraz organizuje się zapasowe stanowisko dowodzenia pułku. Ponadto pułkowi wyznacza się lotnisko podskokowe, a także lotniska zapasowe.

W zależności od sytuacji lotniskowej WLF, a także stanu sił i środków plrt, dopuszcza się jego bazowanie na jednym lotnisku.

Przebazowanie plrt na nowe lotnisko /lotniska/ wykonuje się na rozkaz dowódcy WLF. Realizacja przebazowania odbywa się z zachowaniem zasad maskowania, tak aby nieprzyjacielowi uniemożliwić wykrycie jego przebiegu i nowego miejsca bazowania.

Przebazowanie plrt z reguły odbywa się pojedynczymi załogami /parami/ z jednoczesnym wykonaniem zadań bojowych.

W celu sprawnego i w możliwie krótkim czasie przebazowania pułku, w sztabie pułku powinny zawsze być aktualne dokumenty z opracowanymi wariantami przebazowania i niezbędnymi, dla każdego wariantu, kalkulacjami w zakresie ilości sił i środków, czasu przemieszczenia rzutów naziemnych i przebazowania rzutu powietrznego. Po otrzymaniu zadania

przebazowania, dowódca pułku podejmuje decyzję co do wariantu i sposobu przebazowania oraz prowadzenia działań z nowego lotniska.

W sytuacji, gdy czas na to pozwala dowódca pułku organizuje rekonesans nowego lotniska bazowania. W skład grupy rekonesansowej zwykle wchodzi: jeden z zastępców dowódcy ds. liniowych lub szkolenia, przedstawiciele sztabu, służby inżyniersko-lotniczej i pododdziałów zabezpieczających. Wyznaczona grupa rekonesansowa udaje się na nowe lotnisko samolotem lub śmigłowcem.

Na podstawie danych z rekonesansu ustalane są: sposób i miejsce rozmieszczenia samolotów; rozmieszczenie stanowiska dowodzenia, pododdziałów pułku, a także sposób ochrony i obrony lotniska. Dane z rekonesansu mogą być przekazane dowódcy pułku przez techniczne środki łączności lub po powrocie grupy rekonesansowej na lotnisko dotychczasowego bazowania.

Rzut naziemnego zabezpieczenia po przybyciu na lotnisko, natychmiast przystępuje do rozwijania stanowiska dowodzenia, środków ubezpieczenia i zabezpieczenia, organizuje ochronę i obronę lotniska, organizuje odtwarzanie gotowości bojowej samolotów i przygotowuje część roboczą lotniska oraz siły i środki do przyjęcia rzutu bojowego.

Gotowość do przyjęcia rzutu bojowego melduje dowódcy pułku wyznaczony jeden z jego zastępców /ds.liniowych, szkolenia/, który do czasu przybycia na lotnisko dowódcy pułku dowodzi całością sił będących na lotnisku.

Przelot samolotów bojowych organizowany jest w taki sposób, aby na dotychczasowym lub na nowym lotnisku stale była w odpowiednim stopniu gotowości bojowej nakazana ilość samolotów do wykonania zadań bojowych. Po lądowaniu samolotów na nowym lotnisku bazowania pułku, natychmiast przystępuje się do odtwarzania ich gotowości bojowej do wykonania kolejnych zadań.

O rozpoczęciu i zakończeniu przebazowania, jak również o osiągnięciu gotowości całości sił i środków do dalszych działań pułku z nowego lotniska, dowódca plrt melduje na PŁSD WL i OPL F.

Częstotliwość przebazowania plrt w toku działań bojowych uzależniona jest od szeregu czynników, a głównie od tempa działań wojsk lądowych. W warunkach operacji zaczepnej frontu, zakładając średnie tempo natarcia wojsk lądowych 40-60 km/godz., pułk dla zachowania niezbędnych możliwości w głębokości działań, powinien przebazowywać się co 1-2 doby.

3.3. Wykonywanie zadań bojowych

W zależności od charakteru zadania pułku i rozpoznawanych obiektów powinny być stosowane odpowiednie do nich sposoby działań bojowych, środki rozpoznania i ewentualnego zwalczania obiektów nieprzyjaciela, ugrupowania bojowe, taktyka pokonania OP nieprzyjaciela oraz najskuteczniejsze manewry w rejonach działań.

Każde z zadań rozpoznawczych wymaga zaangażowania różnej ilości samolotów od pojedynczej załogi do grupy samolotów z reguły nie większej jak klucz.

Ilość samolotów potrzebną do wykonania poszczególnych zadań bojowych określa się uwzględniając każdorazowo czynniki wpływające na końcowy efekt działań. W rezultacie tych kalkulacji wydzielona ilość samolotów do wykonania zadania powinna zapewnić osiągnięcie nakazanego celu działań.

Specyfika działań bojowych plrt polega między innymi na tym, iż zadania rozpoznawcze wykonywane są najczęściej parami i pojedynczymi samolotami, w różnych warunkach działań bojowych. W związku z tym istnieją duże trudności w stworzeniu każdej załodze odpowiednich warunków wykonania zadania. Dlatego też, tak ważną rolę w wykonywaniu przez nie zadań odgrywa przygotowanie się do lotu bojowego.

Wykonanie lotu bojowego przez załogę /grupę/ rozpoznawczą plrt obejmuje:

- wykołowanie, start i zbiórkę samolotów;
- lot po trasie do rejonu /obiektu/ rozpoznania;
- poszukiwanie, wykrycie i identyfikację obiektu, ewentualne niszczenie i fotografowanie, zdobycie nakazanych danych rozpoznawczych i określenie współrzędnych jego położenia oraz złożenie meldunku radiowego o wynikach rozpoznania;
- lot po trasie powrotnej, rozformowanie ugrupowania i lądowanie.

Wykołowanie i start samolotów wykonuje się z przestrzeganiem zasad maskowania, przy ograniczonym wykorzystaniu środków łączności radiowej i radiotechnicznego ubezpieczenia lotów. W nocy podczas wykołowania i startu samolotów wykorzystuje się ograniczoną ilość środków świetlnych, które natychmiast wyłączane są po starcie samolotów. Start samolotów odbywa się pojedynczo lub parami w odstępach czasowych ustalonych przez dowódcę pułku. Zbiórkę samolotów wykonuje się jednym ze sposobów stosowanych w lotnictwie frontowym.

Lot po trasie do rejonu /obiektu/ rozpoznania i po trasie powrotnej wymaga uwzględniania tych samych elementów sytuacji tyktyczno-nawigacyjnej, do których należy zaliczyć:

- aktualny przebieg i ewentualne zmiany rubieży styczności bojowej wojsk;
- położenie i możliwości środków OP na trasie lotu i w rejonie rozpoznania;
- prognozę pogody na trasie lotu i w rejonie działań;
- rozmieszczenie punktów dowodzenia i współdziałania;
- osie tras i profile lotów innych rodzajów lotnictwa oraz korytarze przelotu nad ugrupowaniem bojowym wojsk własnych;
- rozmieszczenie środków OPL wojsk własnych.

Uwzględnianie powyższych czynników ma na celu nie tylko zapewnienie dokładności i skuteczności nawigowania podczas lotu, ale przede wszystkim pokonanie przeciwdziałania środków OP nieprzyjaciela i bezpieczny przelot nad wojskami własnymi.

Skuteczność pokonania przeciwdziałania naziemnych środków OPL nieprzyjaciela przez załogi plrt w dużym stopniu zależy od prawidłowości wyboru trasy i profilu lotu, z uwzględnieniem rzeźby terenu i rozmieszczenia środków OPL, umiejętnego manewrowania w strefach rażenia środków OPL i stosowania zakłóceń tych środków. W tym celu, załogi wybierają trasy i wykonują loty w pasach i rejonach, w których według planu frontu i armii obeszwałniane są środki OPL i stosowane zakłócenia radioelektroniczne stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela, włączając się w ugrupowania bojowe innych rodzajów lotnictwa; a także w lukach pomiędzy ugrupowaniami ZT nieprzyjaciela, nad jeziorami i dużymi kompleksami leśnymi na małej i bardzo małej wysokości z maksymalną prędkością.

Jeżeli odległość położenia obiektu rozpoznania nie pozwala na wykonanie lotu na małej wysokości, wówczas stosuje się zmienny profil lotu. W tym przypadku, lot do obiektu rozpoznania i jego rozpoznanie wykonywane są na małej wysokości, a powrót na średniej lub dużej wysokości. Taki profil ma zastosowanie głównie w TWA. Umożliwia bowiem dotarcie do obiektu sposobem obserwacji wzrokowej, a powrót na lotnisko w chmurach z wykorzystaniem środków radiolokacyjnych. Jednocześnie załogi nie muszą przebiegać w dół chmur w obcym terenie bez środków radiotechnicznych.

W celu pokonania przeciwdziałania przeciwlotniczych zestawów rakietowych /PZR/, przeciwlotniczych zestawów artyleryjskich /PZA/ i lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela załogi plrt stosują następujące manewry: przeciwrakietowy, przeciwartyleryjski i przeciwmysłiwski. Manewry te stosowane są w takiej kolejności, w jakiej istnieje zagrożenie przeciwdziałania środków OP nieprzyjaciela.

Manewr przeciwrakietowy może być wykonywany w celu zatrzymania odpalania rakiet lub zerwania naprowadzania rakiet już odpalonych. Manewr w celu zatrzymania odpalania rakiet powinien zaczynać się przy podejściu do znanej lub prawdopodobnej rubieży wykrycia, tak aby zmylić nieprzyjaciela co do wejścia samolotu w strefę rażenia PZR, w którą faktycznie nie wejdzie, Rubież wskazywania celów PZR zwykle przebiega w odległości odpowiadającej 1,5-2 min. lotu do dalszej granicy strefy rażenia PZR.

Manewr w strefie wskazywania celów utrudnia warunki pracy stanowisk dowodzenia PZR przy wyborze celów i określaniu parametrów ich lotu /kursu, wysokości i prędkości/. W efekcie prowadzi to do opóźnień w przygotowaniu danych wyjściowych do odpalania, a tym samym zmniejsza ilość odpaleń PZR lub uniemożliwia w ogóle ostrzelanie samolotu.

Załogi plrt wykonują manewr w strefie wskazywania celów PZR, a następnie w strefie ich ognia. Rodzaj manewru w strefie wskazywania celów uzależniony jest od konkretnej sytuacji bojowej, sposobu rozmieszczenia PZR, składu grupy i warunków lotu. W sytuacji, gdy znane jest miejsce rozmieszczenia PZR skutecznymi manewrami w strefie wskazywania celów dla pojedynczych załóg i par samolotów są: dwa zakręty w różnych kierunkach w celu przesunięcia osi trasy /odchylenia od początkowego kierunku lotu/ o wielkość równą 1,5 promienia maksymalnego: przelot strefy wskazywania celów pod kątem $30-60^\circ$ w stosunku do przewidywanej linii rozmieszczenia PZR, a następnie zakręt po łuku strefy rażenia.

Jeżeli brak jest danych o dokładnej dyslokacji PZR, wówczas pokonywanie ich przeciwdziałania odbywa się parami z zastosowaniem manewrów: rozejście się samolotów /par/ z kolejnym przelotem stref rażenia z maksymalnymi parametrami kursu; nożyce samolotów.

Dalsze manewrowanie załóg /par/ plrt ma miejsce w strefie ognia PZR. Ma ono na celu zmniejszenie możliwości PZR w zakresie ilości odpaleń oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa trafienia już odpalonych pocisków rakietowych.

Załogi /pary/ plrt w strefie ognia PZR wykonują lot na minimalnych wysokościach i z dużymi prędkościami stosując następujące manewry: kursem, zakrętem o 90° z jednoczesnymniżeniem po zauważeniu odpalania pocisku rakietowego lub jego lotu w kierunku samolotu, zakrętem o 90° lub o 180° w celu wyjścia samolotu ze strefy ognia, w płaszczyźnie pionowej i poziomej z wykorzystaniem środków zakłóceń pasywnych.

Podczas prowadzenia rozpoznania w strefie rażenia PZR skutecznym manewrem jest zmiłka pionowa. Polega on na okresowym /periodycznym/ locie na $H = 200-400$ m /najbardziej korzystnym dla prowadzenia rozpoznania/ i na wysokości 30-70 m, przede wszystkim w zasięgu SRL opromieniowania

celu, kiedy to naprowadzanie rakiet jest niemożliwe. Czas lotu na wysokości 200-400 m, ze względu na czas reakcji nowych PZR "HAWK" /12 s/, powinien być bardzo krótki. Natomiast czas lotu na wysokości 30-70 m nie krótszy jak 10 s - potrzebnych do zerwania naprowadzania odpalonych rakiet. Jednocześnie ze zmianą wysokości lotu załogi plrt stosują zmianę kierunku lotu samolotów o kąt 15-20°. Dzięki temu manewr przeciwrakietowy w rejonie rozpoznania jest jednocześnie skutecznym manewrem przeciwartyleryjskim. Skuteczność ta jest tym większa, im manewrowanie kursem i wysokością jest częstsze i wykonywane z dużym przeciążeniem.

Pokonywanie przeciwdziałania LM nieprzyjaciela przez załogi plrt polega przede wszystkim na unikaniu z nim walki oraz uniemożliwieniu odpalania środków rażenia lub zmniejszeniu skutków ich użycia. W tym celu, załogi plrt już na ziemi opracowują manewr przeciwmysłiwski, który uwzględni przypuszczalne rubieże wprowadzenia do walki LM nieprzyjaciela i manewr ten zgrywiają z manewrami przeciwrakietowym i przeciwartyleryjskim.

Manewr przeciwmysłiwski powinien rozpoczynać się w odległości nie większej od odległości wykrywania pokładowych SRL LM, co sygnalizuje urządzenie SPO-3. Skutecznym manewrem w tej sytuacji jest gwałtowne zmniejszenie wysokości lotu do minimalnej, a następnie zmiana kierunku z jednoczesnym zwiększeniem prędkości.

W wypadku zbliżenia się samolotu myśliwskiego nieprzyjaciela na odległość odpalania rakiet /użycia uzbrojenia artyleryjskiego/ załogi plrt wykonują energiczny zakręt w stronę atakującego myśliwca z jednoczesnym odpaleniem środków zakłóceń biernych. Podobnie postępują załogi po zauważeniu odpalonej w ich kierunku rakiety.

Manewry na małej wysokości załogi plrt wykonują z nieznacznym wznoszeniem, a przy niskim zachmurzeniu z wejściem w chmury.

Skuteczne przenikanie samolotów plrt przez system obrony powietrznej nieprzyjaciela osiąga się wówczas, gdy oprócz przedstawionych manewrów wykorzystuje lub realizuje się inne przedsięwzięcia w plrt i na wyższych szczeblach dowodzenia.

Kompleks przedsięwzięć dla zapewnienia skuteczności przenikania samolotów rozpoznawczych przez system OP nieprzyjaciela obejmuje:

- wykonywanie lotu z dużą prędkością na małych wysokościach i w locie koszącym;
- wykorzystywanie działań grup demonstracyjnych lub uderzeniowych;
- włączanie się w ugrupowania bojowe innych rodzajów lotnictwa;
- umiejętne wykorzystywanie warunków atmosferycznych;

- wykonywanie manewrów przeciwartyleryjskiego, przeciwrakietowego i przeciwmysliwskiego z wykorzystaniem indywidualnych środków zakłóceń;
- zakłócenia systemów radiolokacyjnych nieprzyjaciela;
- nieprzerwaną obserwację przestrzeni powietrznej.

Należy pamiętać, o tym iż dla załóg plrt jednakowo ważne jest pokonywanie przeciwdziałania środków obrony powietrznej nieprzyjaciela na trasie lotu do rejonu rozpoznania, co i na trasie powrotnej. Szczególnie ważny, ze względu na trudności zabezpieczenia ich działań jest również lot nad własnym terytorium. Dlatego załogi plrt muszą bezwzględnie przestrzegać ustalonych na dany dzień zasad i sygnałów współdziałania oraz utrzymywać łączność radiową z odpowiednimi punktami dowodzenia lotnictwem.

Po wykonaniu rozpoznania załogi plrt opracowują i we właściwym określonym czasie i miejscu przekazują meldunek radiowy w sieci taktycznego rozpoznania powietrznego. Obieg informacji rozpoznawczej przedstawia rys. 10.

W wypadku konieczności powrotu nad własne terytorium po niezaplansowanej trasie lub z nie pracującym urządzeniem rozpoznawczym "swój - obcy", lot nad ugrupowaniem wojsk własnych załogi plrt wykonują z zachowaniem zasad pokonywania systemu OPL nieprzyjaciela.

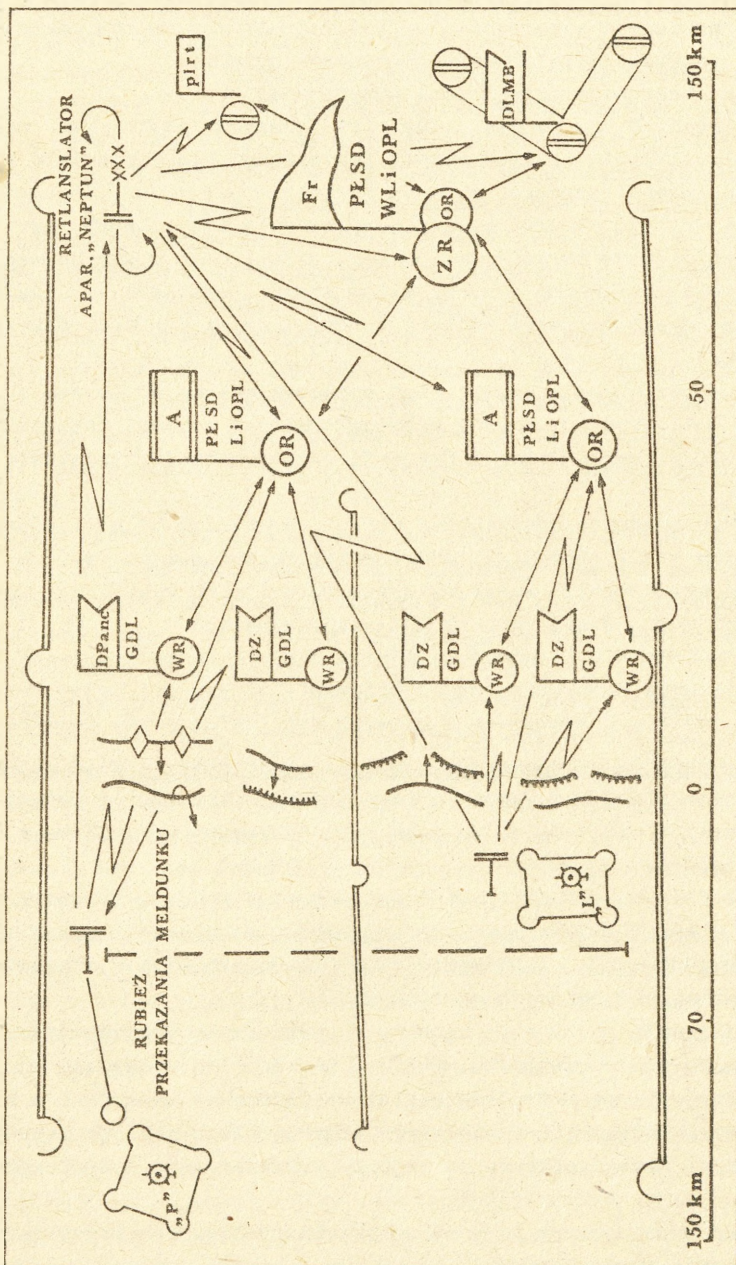
Podejście do lotniska i lądowanie odbywa się z zachowaniem zasad maskowania bazowania samolotów pułku. Lądowanie odbywa się pojedynczo z kręgu lub z rubieży w odstępach czasowych ustalonych przez dowódcę.

Rozpoznanie środków przenoszenia broni masowego rażenia jest najważniejszym zadaniem plrt. Na wykonaniu tego zadania plrt skupia główny wysiłek rozpoznania wydzielając do tego celu najlepiej wyszkolone i przygotowane załogi.

Rozpoznanie środków przenoszenia broni masowego rażenia prowadzi się we wszystkich etapach działalności tych środków, to znaczy podczas wyładowywania, przegrupowania, zajmowania rejonów wyczekiwania i stanowisk startowych oraz na stanowiskach startowych.

Podczas realizacji przez plrt zadania rozpoznawania środków przenoszenia BMR załogi rozpoznawcze pułku wykonują następujące zadania:

- wykrywają przegrupowanie środków rakietowo-jądrowych transportem kolejowym, kołowym, wodnym lub powietrznym oraz ustalają miejsca ich wyładowania i drogi przegrupowania do rejonów ześrodkowania lub wyczekiwania;
- określają rejon ześrodkowania i wyczekiwania środków rakietowo-jądrowych i artylerii atomowej;

LEGENDA:

- przekazywanie danych rozpoznawczych w sieci rozpoznania powietrznego
- przekazywanie /wymiana/ informacji rozpoznawczej w sieci naziennej

Rys.10. Obieg informacji z taktycznego rozpoznania powietrznego

- ustalają miejsca rozmieszczenia przygotowanych lub obsadzonych stanowisk startowych rakiet i stanowisk ogniowych artylerii atomowej;
- wykrywają lotniska bazowania samolotów nosicieli broni jądrowej;
- wykrywają środki systemów radiotechnicznych kierowania i naprowadzania broni masowego rażenia;
- potwierdzają lub udokładniają dane uzyskane przez inne rodzaje rozpoznania o składach i rejonach ześrodkowania BMR.

Powyższe zadania realizuje się pojedynczymi załogami lub parami samolotów dążąc do ich wykonania z pierwszego nalotu. Wykryte rakiety należy atakować przy użyciu raketowego uzbrojenia samolotu. Ponieważ z chwilą wykrycia rakiety nie zawsze będą dogodne warunki do atakowania z nalotu z reguły potrzebny jest dodatkowy manewr w celu powtórzonego zajścia do ataku, umiejscowienia i fotografowania obiektu.

Rozpoznanie środków przenoszenia BMR plrt realizuje głównie w dzień w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych z częstotliwością trzy- cztery razy w stosunku do pododdziałów pocisków raketowych. Rozpoznanie w nocy jakkolwiek może być prowadzone przy użyciu sztucznego oświetlenia celu lub w jasną noc księżycową nie daje pożądanego efektów. Z tych względów jest prowadzone rzadko i głównie ogranicza się do rozpoznawania przegrupowywania się pododdziałów raketowych do nowych miejsc dyslokacji.

Rozpoznanie lotnisk plrt prowadzi na całą możliwą głębokość działania pułku i jest jednym z głównych zadań pułku.

Rozpoznanie lotniska /DOL, lądowiska/ polega na ustaleniu przez załogę /parę/ rozpoznawczą:

- dokładnego miejsca położenia /współrzędne drogi startowej/;
- wymiarów drogi startowej i ilości dróg kołowania;
- rozmieszczenia stoisk samolotów, rodzaju ukryć /schronów/ samolotów;
- typu i ilości bazujących samolotów /śmigłowców/;
- miejsca rozmieszczenia punktów dowodzenia, składów MPS i amunicji;
- miejsc rozmieszczenia personelu latającego i technicznego;
- obrony przeciwlotniczej lotniska;
- stopnia maskowania oraz charakterystycznych punktów orientacyjnych w rejonie lotniska.

Rozpoznanie lotnisk plrt prowadzi w dzień i w nocy z częstotliwością 2-3 razy na dobę. Szczególną uwagę zwraca się na lotniska, na których bazują nosiciele broni jądrowej. Do rozpoznania jednego - dwóch lotnisk wydziela się parę samolotów, a w nocy pojedynczą załogę. Podstawowymi sposobami rozpoznania lotnisk są obserwacja wzrokowa i fotogra-

fowanie lotnicze. W nocy, o ile nie ma sprzyjających warunków stosuje się sztuczne oświetlenie przy użyciu bomb oświetlających lub pocisków świetlnych.

Dolot do rozpoznawanego lotniska i jego rozpoznanie wykonuje się na małej wysokości. W celu uzyskania zaskoczenia i zmniejszenia skutków przeciwdziałania środków OPL lotniska, załogi rozpoznawcze wykorzystują ukształtowanie terenu oraz wykonują energiczne manewry wysokością, prędkością i kierunkiem lotu.

Rozpoznanie odwodów w rejonach ześrodkowania i w marszu jest jednym z głównych zadań plrt. Odwoły nieprzyjaciela rozpoznaje się w rejonach ich ześrodkowania, podczas wyjścia z tych rejonów oraz w czasie marszu /przegrupowania/.

Rozpoznanie odwodów nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania polega na ustaleniu:

- miejsca rozmieszczenia i składu wojsk;
- ilości i charakteru umocnień obronnych w rejonie ześrodkowania oraz systemu OPL;
- stopnia przygotowania do wyjścia wojsk i ewentualny czas i kierunek ich wyjścia z rejonu.

Rozpoznanie odwodów plrt prowadzi niezależnie od pory doby i warunków atmosferycznych, Szczególną uwagę zwraca się na trudne warunki atmosferyczne i w nocy, wówczas to nieprzyjaciel będzie je wykorzystywał do przygotowania rejonów oraz przegrupowania wojsk.

Podstawowymi sposobami rozpoznania odwodów nieprzyjaciela są obserwacja wzrokowa i fotografowanie lotnicze z wykorzystaniem różnych technik fotografii, z zasady z małych wysokości, w dzień parami, a w nocy pojedynczo.

Z chwilą stwierdzenia wyjścia wojsk z rejonu ześrodkowania, a szczególnie w kierunku dofrontowym, zwiększa się częstotliwość ich rozpoznawania. Zadaniem załóg rozpoznawczych na tym etapie rozpoznania odwodów nieprzyjaciela jest ustalenie i śledzenie składu i kierunku marszu wojsk; stanu dróg, mostów i przepraw na kierunku ich marszu oraz określenie rubieży rozwinięcia wojsk.

Rozpoznanie przewozów realizowane przez plrt ma na celu:

- wykrycie rejonów i ustalenie czasu załadowania, przeładowania na inny rodzaj transportu lub wyładowania wojsk, sprzętu bojowego oraz zaopatrzenia;
- wykrycie rozpoczęcia wymarszu /wyjścia/ kolumn /transportów kolejowych, konwojów/ z rejonów ześrodkowania, załadowania lub przeładowania;

- wykrycie przewozu środków raketowo-jądrowych;
- ustalenie najbardziej wrażliwych miejsc - obiektów uderzeń dla lotnictwa i wojsk raketowych.

Podczas realizacji zadań związanych z rozpoznaniem przewozów załogi plrt określają:

- kierunek, intensywność i charakter przewozów;
- rejony ześrodkowania wojsk, sprzętu i zaopatrzenia oraz punkty załadunkowe i wyładunkowe;
- stan linii kolejowych, ilość i rodzaj transportu kolejowego, stan dróg kołowych, wiaduktów, mostów i przepraw, rejony zniszczeń i ich objazdów;
- charakterystykę portów, baz morskich i lotnisk wyładunku wojsk, sprzętu bojowego i zaopatrzenia;
- najbardziej wrażliwe obiekty komunikacyjne jako obiekty uderzeń dla lotnictwa i wojsk raketowych;
- wyniki własnych uderzeń i charakter prowadzonych prac remontowych.

Rozpoznanie przewozów załogi plrt prowadzą sposobem obserwacji wzrokowej i fotografowaniem lotniczym pojedynczo lub w składzie pary. Obowiązkowo fotografuje się ważne obiekty w kolumnach, transporty kolejowe, wiadukty, mosty, przeprawy, odcinki dróg przebiegające w wąwozach, przez przełęcze, przepusty, śluzy itp.

Rozpoznanie środków systemu obrony powietrznej nieprzyjaciela jest dla plrt zadaniem szczególnie ważnym ze względu na potrzeby zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa frontowego, w tym działań własnych. Dlatego też zadanie to realizowane jest w sposób ciągły podczas wykonywania innych zadań oraz według planu. Zadanie to wykonywane jest trzema podstawowymi sposobami rozpoznania w zależności od tego czy jest zadaniem planowym czy przy okazji wykonywania innych zadań stosuje się rozpoznanie radioelektroniczne, obserwację wzrokową i fotografowanie lotnicze. Rozpoznanie radioelektroniczne środków OPL nieprzyjaciela plrt prowadzi znad własnego terytorium, jak też w locie nad terytorium nieprzyjaciela.

Podczas rozpoznania środków OPL sposobem wzrokowym i fotograficznym lot wykonywany jest na małej wysokości z dużą prędkością przy jednoczesnym stosowaniu manewrów zmniejszających skuteczność przeciwdziałania rozpoznawanych środków OPL.

W rezultacie rozpoznania środków OPL załogi plrt mogą wykryć i ustalić:

- rozmieszczenie punktów wykrywania i kierowania środkami OPL, współ-

- rzędne, skład i typy stacji radiolokacyjnych;
- stanowiska startowe PZR i stanowiska ogniowe PZA z określeniem typu i stanu środków OPL;
 - system OPL rozpoznawanych i spotykanych na trasie lotu obiektów.

Rozpoznanie środków radiotechnicznych plrt prowadzi w dzień i w nocy niezależnie od warunków atmosferycznych. Do tego celu wykorzystuje się samoloty z podwieszonymi zasobnikami typu "R". Lot samolotu odbywa się nad terenem własnym lub przeciwnika.

Efektywność rozpoznania środków radiotechnicznych przy użyciu aparatury radioelektronicznej jest największa w okresach wzmożonego działania lotnictwa własnego lub nieprzyjaciela.

W wyniku rozpoznania radioelektronicznego uzyskuje się następujące dane:

- dyslokację stacji radiolokacyjnych systemu wykrywania celów powietrznych i naprowadzania środków OPL;
- dyslokację niektórych środków radionawigacyjnych;
- charakter pracy i podstawowe parametry techniczne wykrytych stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela.

Uzyskane sposobem radioelektronicznym dane rozpoznawcze są wykorzystywane do planowania i wykonywania rozpoznania wzrokowego i fotograficznego środków obrony powietrznej nieprzyjaciela.

Obserwacja pola walki jest specyficznym zadaniem realizowanym przez plrt. Polega ono na wykonywaniu lotów rozpoznawczych nad polem walki w decydujących momentach walki /bitwy/ na głównych kierunkach działań wojsk lądowych i przekazywaniu wyników obserwacji zainteresowanym sztabom bezpośrednio z pokładu samolotu,

Obszar terenu podlegający obserwacji dzieli się na rejony rozpoznania, w których załogi plrt wykrywają i umiejscawiają ważne z punktu widzenia celów walki /bitwy/ obiekty nieprzyjaciela.

Obserwacja pola walki pozwala na ustalenie:

- rejonów rozmieszczenia środków rakietowo-jądrowych;
- stanowisk ogniowych artylerii;
- charakteru działań wojsk nieprzyjaciela, głównie jego sił pancernych;
- rejonów i punktów oporu;
- kierunków i składu przegrupowujących się odwodów taktycznych i taktyczno-operacyjnych;
- lądowisk bazowania śmigłowców nieprzyjaciela;
- dyslokacji punktów dowodzenia i środków OPL nieprzyjaciela;
- wyników uderzeń własnych lotnictwa i wojsk rakietowych.

ZAKOŃCZENIE

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego podporządkowany bezpośrednio dowódcy WLF i zastosowany zgodnie z zasadami odgrywa istotną rolę w zabezpieczeniu działań wojsk frontu. Ma bowiem możliwości stosunkowo szybkiego dostarczania informacji rozpoznawczych do sztabów związków operacyjnych i związków taktycznych wszystkich rodzajów wojsk frontu w okresach planowania, organizowania i prowadzenia przez te związki działań bojowych.

W świetle aktualnych i perspektywicznych koncepcji prowadzenia działań bojowych przez nieprzyjaciela, rola i znaczenie prowadzenia działań bojowych przez plrt na korzyść wojsk lądowych /marynarki wojennej/ i lotnictwa znacznie wzrosła. Do jej spełnienia niezbędne jest skracanie procesu przygotowania plrt do działań bojowych, a jednocześnie aby ten proces przebiegał sprawnie i na wysokim poziomie merytorycznym. Wynikiem przygotowania plrt do działań powinna być wysoka jakość wykonywanych przez załogi pułku zadań wyrażająca się w terminowości, wiarygodności i dokładności dostarczanych informacji rozpoznawczych.

Powyższe wymogi wobec plrt kształtują specyfikę pracy dowództwa i sztabu pułku wyrażającą się między innymi w ciągłości planowania i organizowania działań, równoległości pracy sztabu i personelu latającego. Skład osobowy pułku winien cechować wysoki stan moralno-polityczny, a personel sztabowy i latający musi odznaczać się wysokimi kwalifikacjami fachowymi, aktywnością i kondycją psychofizyczną.

Priorytetowe znaczenie w działaniach bojowych plrt ma poziom wyszkolenia i doświadczenie bojowe personelu latającego pułku. Proces przygotowania załóg rozpoznawczych musi mieć charakter ciągły, a przygotowanie do konkretnego zadania bojowego powinny cechować wnikliwość i dokładność we wszystkich etapach i elementach lotu rozpoznawczego.

Ze względu na ciągłość działań plrt /wyloty małych grup i pojedynczych samolotów rozciągnięte w czasie/ występują trudności w zabezpieczeniu działań, szczególnie w zakresie pokonywania obrony powietrznej nieprzyjaciela. Dlatego oprócz przedsięwzięć organizowanych i realizowanych przez plrt należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać przedsięwzięcia realizowane przez przełożonych na korzyść innych rodzajów lotnictwa, działania sąsiadów /głównie LMB/ włącznie z włączeniem się załóg rozpoznawczych w ich ugrupowania bojowe.

Podczas działań bojowych plrt wykonanie zadań nie kończy się nad obiektami rozpoznania i złożeniem przez załogi meldunków radiowych z powietrza, ale z chwilą, gdy zdobyte przez załogi dane zostaną opracowane jako informacje rozpoznawcze w odpowiedniej formie i dostarczone do określonych adresatów. Dlatego też, ważną rolę w działaniach bojowych plrt odgrywa praca sekcji rozpoznawczej i kompanii fotograficznej. Właściwe jej organizowanie i wysoki poziom wyszkolenia składu osobowego istotnie rzutują na efektywność działań bojowych plrt.

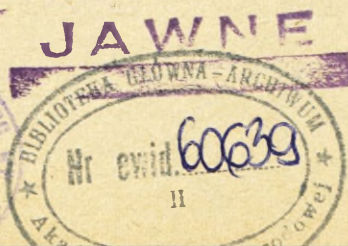
Przedstawione w podręczniku ramowe rozwiązanie problemu działań bojowych plrt opiera się nie tylko o obowiązujące dokumenty normatywne, wiedzę teoretyczną, ale także doświadczenia jednostki bojowej z uwzględnieniem nowych poglądów w zakresie planowania i organizowania działań bojowych w oddziałach lotnictwa WLF.

BIBLIOGRAFIA

1. JÓŹWIAK K. Planowanie, organizacja i osiągnięcie wyższych stanów gotowości bojowej w oddziale lotniczym. Wyd. ASG WP 1983.
2. LEGUT J. Kryteria i wskaźniki skuteczności rozpoznania powietrznego oraz ich zastosowanie w ocenie planowanych zadań taktycznych. Wyd. ASG WP 1983.
3. LEGUT J. Taktyka lotnictwa rozpoznawczego. Część III. "Działania bojowe pułku lotnictwa bombowo-rozpoznawczego". Wyd. ASG WP 1984.
4. Podstawy taktyki lotnictwa. Wyd. ASG WP 1984.
5. Pokonywanie OPL nieprzyjaciela, organizacja i prowadzenie szkolenia taktycznego personelu latającego. Wyd. DWL 1983.
6. Regulamin sztabów. Wyd. Szt. Gen. 1983.
7. Samolot MiG-21R. Metodyka szkolenia lotniczego. Część VI. "Zastosowanie bojowe". Wyd. DWL 1980.
8. Taktyka lotnictwa rozpoznawczego. Wyd. Szt.Gen. 1978.
9. Taktika wozdusznoj rozwiadki. Wyd. WWKA MONINO 1980.
10. Tymczasowy regulamin walki lotnictwa frontowego. Wyd. DWL 1980.
11. Układy i wzory meldunków i dokumentów bojowych plrt. Wyd. ASG WP 1980.
12. "Węzłowe problemy organizacji i prowadzenia rozpoznania w operacji zaczepnej frontu". Biuletyn Informacyjny 2/143/. Szt.Gen. 1983.

Wydrukowano w 30 egz.
Egz. 1-30 - Bibl.Nauk. DZS
Wyk. ppłk Józwiak
Druk KD 1985.07.24
Druk. ASG WP 0322/01390/WW Kor. HW.

74

Prot. 576/1999-06-24

Małgorzata
Dzieciucha

Dziękuję

29.08.2000